

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

România are deplina capacitate de a-și asuma răspunderile ce decurg din calitatea de Stat membru al Uniunii Europene

Prof.univ.dr. Mircea BOULESCU

1. Ritmul de adaptare a acquis-ului Uniunii Europene

O problemă semnificativă inclusă în structura Raportului privind procesele înregistrate de România pe calea aderării, din noiembrie 2003, o constituie examinarea capacității României de a-și asuma obligațiile de aderare adică acquis-ul așa cum rezultă din tratate, din legislația secundară și din politicile Uniunii. Raportul se referă nu numai la alinierea legislației, ci și la dezvoltarea capacității juridice și administrative necesare pentru implementarea și aplicarea acquis-ului.

Pentru respectarea obligațiilor acquis-ului, Uniunea, prin intermediul programului PHARE, acordă României ca țară candidată la aderare, asistență sub formă de twinning, asistență tehnică și investiții în următoarele domenii: agricultură; energie; transporturi; statistică; afaceri sociale; ocuparea forței de muncă; mediu; sănătate; telecomunicații; afaceri interne; vamă.

Consolidarea capacității administrative și juridice de punere în aplicare a acquis-ului constituie una din provocările majore cu care se confruntă încă țările candidate. Din 1998, Comisia Europeană a început să mobilizeze resurse umane și financiare semnificative pentru a le ajuta în acest proces, recurând la mecanisme de twinning al administrației și organismelor. Comisia a mai accentuat prioritatea acordată construcției instituționale prin planuri de acțiune în redarea consolidării capacității administrative și juridice, prin elaborarea unei foi de parcurs pentru România.

Procesul de twinning, finanțat în cadrul programului Phare, pune la

dispoziția țărilor candidate o gamă largă de componente ale statelor membre pun detașarea funcționarilor publici pe termen lung, prin misiuni pe termen scurt ale experților și prin formare profesională de scurtă durată. În plus, țările candidate au posibilitatea de a profita de experiența statelor membre prin „twinning light” care constă într-un schimb de competențe tehnice în vederea susținerii unor proiecte cu întindere limitată.

Pentru România, 97 proiecte de twinning au fost puse în aplicare în perioada 1998-2002. Twinning-ul a continuat să fie un element cheie al programului 2003, aducându-și contribuția la 21 proiecte. Proiectele acoperă o gamă largă de sectoare, inclusiv justiția și afaceri interne, piața internă, reforma administrației publice, afaceri sociale și ocuparea forței de muncă.

Raportul periodic din 2003 analizează progresele notabile realizate de la raportul periodic din 2002 și furnizează o evaluare globală a capacității României de a-și asuma obligațiile de stat membru al Uniunii Europene și a drumului care îi mai rămâne de parcurs. Raportul este structurat pe capitole de negocieri și include o evaluare a capacității administrative a României de a pune în practică acquis-ul în diversele sale aspecte.

În decembrie 1995, Consiliul European de la Madrid a comentat asupra necesității de a se crea condițiile pentru o integrare armonioasă, treptată, a țărilor candidate, în special prin adaptarea structurilor administrative. Reluând această temă, în Agenda 2000, Comisia a subliniat importanța integrării efective a legislației comunitare în legislația națională și importanța și mai mare a punerii în practică efectiv, prin structuri administrative și

judiciare corespunzătoare. Aceasta este o condiție esențială pentru crearea unei încrederi reciproce indispensabile pentru viitoarea calitate de membru al Uniunii Europene.

În decembrie 2002, Consiliul European de la Copenhaga a subliniat din nou importanța reformei administrative și judiciare în țările candidate, afirmând că acest lucru va contribui la îndeplinirea obligațiilor în vederea aderării la Uniunea Europeană.

În Avizul din 1997 privind cererea de aderare a României la Uniunea Europeană, Comisia a concluzionat:

„În pofida progreselor făcute, România nici nu a transpus, nici nu a preluat elementele esențiale ale acquis-ului, în special în ceea ce privește piața internă. De aceea nu considerăm că România va avea pe termen mediu capacitatea de a își asuma obligațiile de stat membru al Uniunii Europene. Mai mult, vor fi necesare eforturi considerabile în domenii precum mediul înconjurător, transporturi, ocuparea forței de muncă, politicile sociale, justiția și afacerile interne, precum și în agricultură. Pe ansamblu, este indispensabilă reforma administrativă pentru ca România să aibă structurile pentru aplicarea efectivă a acquis-ului”.

În Raportul periodic din 2002, Comisia a considerat că:

„Din 1997, România a înregistrat un progres continuu în preluarea acquis-ului comunitar. Totuși, în multe domenii, se constată o discrepanță între progresul făcut în transpunerea legislației și capacitatea limitată a administrației românești de a pune în aplicare noile prevederi.

În ultimul an, România a accelerat procesul de transpunere legislativă și a continuat să dezvolte, chiar dacă într-un ritm lent, structurile administrative cerute de acquis.

Pe ansamblu și în perspectiva datei stabilite de România pentru aderare, progresele înregistrate au fost satisfăcătoare, iar legislația națională a fost aliniată la acquis-ul comunitar în numeroase domenii. Consolidarea capacității administrative va necesita o reformă generală, structurală, atât a funcției publice, cât și a sistemului judiciar”.

(Continuare în pag. 2)

- Continuă înmânarea Diplomelor de Merit bursierilor din Universitatea Spiru Haret
- Lista bursierilor

Paginile 4, 5 și 8

SONDAJUL DE OPINIE efectuat de Institutul de Sociologie și Opinie Publică al Fundației România de Măine 5 – 9 ianuarie 2004

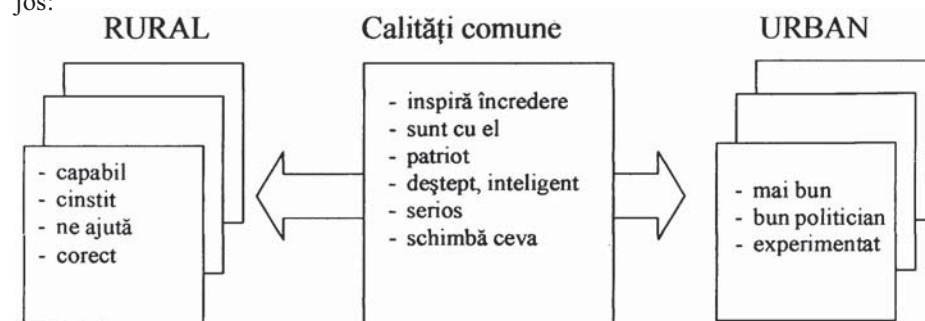
Dincolo de diagrame și procente *

Prof.univ.dr. Nicolae RADU
Director științific al Institutului de Sociologie și Opinie Publică al Fundației România de Măine

Un institut de sociologie și opinie publică nu se mărginește niciodată la analiza datelor obținute din sondaje. Datele de cercetare de care dispune oferă întotdeauna posibilitatea de a le încadra și înțelege în contextul societății noastre, care este departe de a fi numai politică. În această ordine de idei, câteva observații ni se par de mare interes.

Societatea predecembristă era, în esență, una urbană. Satul nu numai că avea mai puțini locuitori, dar era și mult mai centrat pe urban. Navetiștii lucrau la oraș, aprovizionarea se făcea mai ales de la oraș. Și mentalitățile erau puternic urbanizate, ceea ce nu era întotdeauna de dorit (dezastrul valoric contemporan este – în fond – un produs urban). La peste un deceniu de la Revoluția din Decembrie 1989, rețărânzarea satelor este un fapt, și la fel reînvierea unor tradiții și mentalități. Sondajul nostru de opinie ne-a permis chiar o perspectivă inedită asupra valorilor satului din perspectiva liderială.

Aria calităților umane necesare unui bun lider poate fi urmărită în graficul de mai jos:

Se vede limpede care sunt valorile comune și cele diferite atașate liderilor. Se vede și faptul că satul începe să se diferențieze de oraș. Pentru oamenii lui mai importante sunt valorile vechi: „minte”, „cinstea”, „corectitudinea”, „dorința de a ajuta” – valorile perene, pe care un lider le întrușipează sau nu. Se pare că „moralizarea” societății românești începe să-și regăsească izvorul acolo unde a fost întotdeauna – la sate. Valorile orașului sunt mult mai pragmatice, adesea de conjunctură. Calitățile comune sunt, desigur și ele reale, constituind baza omogenizării societății, dar diferențierea pomenită începe să se contureze, iar faptul este cât se poate de firesc și de pozitiv. Întrebările deschise de sondajul nostru au pus în vedere acest lucru.

În rest, trecerea prin perioada postcomunistă ne confruntă cu multe realități și reacții mai puțin structurate și adesea neașteptate. Așa cum rezultă din observațiile operatorilor de teren – studenți la Facultatea de Sociologie-Psihologie – în unele zone din Moldova de nord, dar nu numai, destui subiecți ai eșantionului nu înțeleg prea bine termenii ca „vot uninominal” și „referendum” etc. Lipsa de informare a subiecților chestionați atinge cote înalte când este vorba de partidele politice – se merge pe oameni, pe trăsăturile lor umane și nu pe concepții, programe etc. Și tocmai sub acest aspect, „votul pe liste” rămâne o abstracție pentru ei și un calcul pur politic al partidelor.

În unele localități am întâlnit, în mod surprinzător, „imitația”, „contagiunea politică”. Motivația alegerii unui partid a fost: deoarece „pe asta l-ar vota și ceilalți”. Este semnul trecerii de la:

– comunitatea nominală (cu numele) specifică ultimei perioade predecembriste, la – comunitatea organică, densă relațional. Tranziția aceasta este, firește, un proces dificil și îndelungat, care a mai fost parcurs cândva de satul românesc, în perioadele lui succesive de geneză.

În multe localități rurale, politica pare a fi de gen masculin. Bărbații, mai ales, au răspuns la întrebări și au fost mai interesați să participe la sondaj. La oraș, de regulă, politica este ambigenă, atât bărbații cât și femeile au fost mai deschise. La întrebările deschise, bărbații s-au dovedit chiar mai prudenți.

N-au lipsit nici situațiile mai ciudate: Operatorii de teren au fost confundați episodic cu cei care fac reclame „la produse”, sau cu cei ce strâng bani pentru acte de caritate.

(Continuare în pag. 5)

* **Vezi Opinia națională, nr. 385 și Adevărul de luni, 2 februarie**

(Continuare în pag. 2)

REMEMBER

Profesorul academician Romulus Vulcănescu

La 23 februarie, academicianul Romulus VULCĂNESCU, profesor de înalt prestigiu la Universitatea Spiru Haret, și-ar fi sărbătorit ziua de naștere. Remarcabila sa operă științifică ni-l păstrează într-o permanentă actualitate grație valorii ei naționale și, implicit, europene. Cum o demonstrează și acest articol, încredințat redacției noastre cu mai mult timp în urmă.

MIT ȘI FOLCLOR

În procesul istoric de elaborare a folclorului unei unități sociale, comunități etnice sau popor, mitologia a jucat rolul unui generator și catalizator cultural. Ea a fost forța vitală care a însușit creația populară cu idei și sentimente majore, folclorul care a fixat în conștiința creatoare particular-folclorică coordonatele unei concepții și elementele unei viziuni culturale despre viață și lume.

Prin contextul ei, determinat în timp și spațiu, mitologia s-a situat la nivelul superior al vieții spirituale, de unde a coborât rădăcinile ei tentaculare până în străfundurile vieții materiale. În esența lui istorică, folclorul s-a modelat în trecut după structura mitologiei ce i-a aparținut. Toate creațiile folclorice, indiferent de categoria lor, de genul și specia lor, de la cele literare până la cele ludice, au fost contingente concepției mitologice despre lume și modulul diferențiat de viață pentru că toate au vibrat simfonic în contextul aceleiași culturi. Analiza mitologică a creațiilor folclorice, indiferent de categoria, genul și speciile la care ne referim, scoate astăzi în evidență modelele științifice de gândire ale vieții omenirii (G.L.Gomme). În substanța lui particulară, nu există compartiment al folclorului care să nu fi resimțit suflul unei mitologii, care să nu fi purtat amprenta unei ideologii mitologice îndelung elaborate.

Răsturnând lucrurile, în procesul istoric de descompunere a folclorului unei unități sociale, comunități etnice sau popor, proces echivalent aculturației, de care vorbește tot mai mult etnologia actuală, mitologia a cedat ultima loc, pentru că ideatic și activ a stat pe poziții ontice ireconciliabile față de celelalte categorii folclorice.

(Continuare în pag. 2)

Liceul Cozia

din Râmnicu Vâlcea

Pagina 8

Evoluția populației României

Îngrijorarea impune acțiune eficientă

Dr. Maria SIMION
Cercetător științific la Institutul de specialitate al Academiei Române

decenii opt al secolului trecut) un număr mai mare de decese decât de nașcuți vii.

Comportamentul demografic și social vest-european, caracterizat prin număr redus de copii, aduși pe lume la vârste din ce în ce mai înaintate și în proporție din ce în ce mai mare de mame necăsătorite, dar aflate în majoritate în uniune consensuală, era adoptat lent dar sigur și în România, deși în calea lui erau restricții de tot felul. Ideea este evidențiată de evoluția natalității care se afla într-un proces de scădere

anterior celui de-al doilea război mondial, iar factorii care determinau această evoluție aveau o influență puternică. Valoarea de 14,3 nașcuți vii la 1000 de locuitori înregistrată în 1966 a fost înregistrată și în 1983 după 15 ani de la intrarea în vigoare a normelor juridice pronataliste care au avut ca efect un neobișnuit spor de natalitate în anii 1967 și 1968. Dar nivelul din 1966 s-a înregistrat din nou după o nouă perioadă de scădere continuă a ratei natalității egală cu cea anterioară, dimensiunea reducerii fiind aceeași. Deci factorii coercitivi pronataliști au avut efect numai pe termen scurt. Pe termen lung au acționat complexul de factori de influență ai nivelului natalității

(Continuare în pag. 2)

Pentru cunoașterea integrală a istoriei

Greutatea dintotdeauna în reconstituirea etapelor istorice, mai cu seamă a celor care sfârșesc printr-un neprevăzut (și cât poate, oare, istoria să prevadă viitorul?), nu provine numai din lipsa documentelor oficiale. Dimpotrivă, uneori tocmai excesul de documente oficiale îngreunează înțelegerea exactă, nuanțată a faptelor istorice. Cauza acestui aparent paradox se regăsește nu numai în caracterul deficitar, adesea contradictoriu sau uneori tendențios ori prea tern al informațiilor din documentele oficiale, ci mai cu seamă în lipsa lor de relief uman, de evocare a vieții cotidiene, individuale și comunitare, specifice epocii cercetate. Oricât de bogată documentar ar fi o reconstituire istorică, oricât de clară i-ar fi structura de idei, ea nu va reuși să se impună memoriei colective până nu face apel la *imagini* grăitoare, la *trăiri* autentice. Uneori și cea mai palidă rază a privirii evocatoare, strecurată în labirintul istoriei, poate fi mai pregnantă, mai grăitoare chiar și decât (mai cu seamă) condiția strict statistică a unei realități trecute. Din această perspectivă, Nicolae Iorga ne-a dat cea mai limpede și mai convingătoare explicație: *«Adevărurile” istorice sunt de discernământ, nu de simplă constatare și reproducere. Pentru a le prinde se cere tot ce cunoștiți dinădncă a limbii, tot ce fantasia creatoare de definiții poate găsi mai fin și mai delicat. A vorbi despre oamenii și lucrurile trecutului în vocabularul curent e a greși de la un capăt la altul. Aș fi vrut, din partea mea, să am mai mult talent „poetic”, pentru a fi mai aproape de adevăr»* (Materiale pentru o istoriologie umană, Editura Academiei, 1968, p. 5). Și tot aici el precizează că la cercetători de amănunte și la sufletele uscate, *«obiectivitate” nu e decât neputința de a fi subiectiv»*.

Tocmai această nevoie de relief uman în reconstituirea evenimentelor istorice, de trăire autentică, sublimată într-un subiectivism creator, explică explozia informației memorialistice din ultimii 14 ani. Unele dintre jurnalele cu acest profil au devenit lucrări fundamentale, de nelipsit în demersul cunoașterii, pe cât posibil integrale, a ultimelor cinci decenii îndeosebi. Și chiar dacă unele dintre aceste documente subiective sunt elaborate cu o evidentă părtinire, mânie și chiar ură („ura sfântă a ostracizaților dintotdeauna”), însemnătaea lor pentru reconstituirea stării reale de spirit, trecute, dar cu reflexele, cu prelungirile ei până astăzi, este de netăgăduit. Singurul deficit este de echilibru. În sensul că cele mai multe asemenea documente subiective provin din partea celor ce s-au opus regimului comunist și doar câteva vin din partea martorilor oculari sau chiar a protagoniștilor și coautorilor guvernării socialiste. Prin chiar asemenea înșușiri ale lor, valorificate printr-o sinceritate totală, tocmai aceștia din urmă ar putea explica mai bine îndeosebi **geneza**, nu numai fața necunoscută a demersurilor politice.

În **Paul Niculescu-Mizil** avem astăzi pe un autentic martor ocular și, în bună parte, coautor al guvernării României pe parcursul a circa patru decenii, între 1950 și 1990. A fost și a rămas prototipul unui activist (*„am trăit câteva decenii de luptă politică activă. Am fost în primele ei rânduri”*) și cred că tocmai grație acestor trăsături, memorialistica sa interesează într-un grad înalt și devine, cu trecerea timpului, de nelipsit pentru reconstituirea cât mai exactă, mai dreaptă a respectivei epoci. Cu atât mai mult cu cât în scrierile sale întâlnim informații de neregăsit în documentele oficiale ale vremii, documente adesea cu un conținut cvasitelegrafic. Memoriile lui Paul Niculescu-Mizil sunt riguroso documentate, iar prin sinceritatea pe care se întemeiază includ și observații critice, uneori chiar autocritice, ce le sporesc interesul și, am adăuga, farmecul lecturii. Autorul scrutează în adâncime timpul evocat, face dezvăluiri, operează comparații cu etapele anterioare și ulterioare, corelează sau disociază, rememorează aspecte sau evenimente general cunoscute, dar deseori neglijate astăzi, dovedind astfel vocație de analist și de cugetător cu unele, poate prea timide, dar elocvente reflecții de filosof al istoriei. Avem aici, o dată mai mult, dovada faptului că scrisul autentic, oricărui domeniu i-ar aparține el, este și o artă, o creație subiectivă în esența sa ale cărei virtuți izvorăsc tocmai dintr-o disponibilitate superior morală. *„Consider că este o datorie față de conștiința mea, o datorie morală, să las câteva dintre amintirile mele. De ce spun că e o datorie? Pentru că astăzi este la modă răstălmăcirea. După 1945, s-a mers pe linia răstălmăcirii a ceea ce s-a întâmplat până la 23 august 1944. A venit o răsturnare în 1989. Tot ce s-a întâmplat până în 1989 este rău. Nu se poate”* – își previne autorul cititorii. Pentru că istoria nu începe cu noii oameni care vin succesiv la conducerea unei țări: *„Istoria României n-a început nici cu comuniștii, nici cu cei care au venit după comuniști. Istoria acestei țări este de sute, de mii de ani. A avut sușiuri, ocolisuri, coborâșuri”*.

Tocmai asemenea *„sușiuri, ocolisuri și coborâșuri”* sunt înfățișate de Paul Niculescu-Mizil în primul său volum memorialistic *O istorie trăită*, apărut în două ediții, în anii 1997 și 2002. Tema fundamentală a acestui volum este *O linie politică națională. Declarația din aprilie 1964*. Cunoscută și ca „Declarația de independență”, documentul referitor la „poziția Partidului Muncitoresc Român în problemele mișcării comuniste și muncitorești internaționale” a marcat piatra de hotar în trecerea *„De la comintern la comunismul național”*, ca să cităm titlul altei lucrări a lui Paul Niculescu-Mizil, apărută în anul 2001. Istoricii români și străini au evidențiat însemnătaea europeană și extraeuropeană a acestui document, având în vedere îndeosebi

consecințele sale. Paul Niculescu-Mizil face acum cunoscute și preliminarile acestui act național de mare curaj în epocă. O epocă torsionată și grea. Se știe bine de ce. Beneficiind din plin de victoria în al doilea război mondial, dar și de capitulările puterilor occidentale la Ialta, Uniunea Sovietică își accentua puterea hegemonică tocmai din dorința de a mai recupera ceva din handicapul ei istoric, provocat de dezvăluirea de către Hrusciov a cultului personalității lui Stalin. De acuzele și îndoielile care se accentuau atunci pe seama moralității statului sovietic și, în genere, a sistemului comunist.

Deși Internațională a III-a (Comintern), ca organizație hipercentralizată a relațiilor dintre partidele comuniste și muncitorești,

se dovedise falimentară, iar, ulterior, Biroul Informativ, cu aceeași structură și obiective, avusese aceeași soartă, P.C.U.S., condus acum de Hrusciov, impune formula *confăturilor internaționale* (anii 1957 și 1960) cu ambiție de tribunal internațional, care să blameze și, în cele din urmă, să „lichideze devierile” iugoslave, chineze, albaneze sau de altă sorginte. Era această orientare hegemonistă o alternativă la criza tot mai accentuată, de credibilitate, dar și economico-socială și politică, prin care trecea atunci URSS. Și tocmai această alternativă hegemonistă avea să se amplifice, în cele din urmă, prin căderea la putere a lui Hrusciov.

Cum se explică acest divorț între proclamarea principiilor comuniste, ca sinteze ale libertății și democrației autentice, și aplicarea lor ca instrumente de dictat și subordonare a țărilor socialiste unui șef necontestat, adept, în cel mai bun caz, al suveranității limitate? Paul Niculescu-Mizil explică această fatală (în cele din urmă) contradicție dintre „vorba” și „fapta” comunismului sovietic, mai întâi, prin teoria

binecunoscută că revoluția socialistă nu a învins în țările capitaliste dezvoltate și nici simultan, cum preconizase K. Marx, ci într-o țară înapoiată și care promova o politică imperială cu nestinse apetituri de cuceriri teritoriale. *„Ideile generoase ale socialismului au existat și, până la urmă, s-au împletit în mod organic cu autocrația și lipsa de democrație, specifice țarismului (...)*. După părerea mea, în aceste împrejurări istorice își au originea, limitele, erorile și abuzurile grave care au caracterizat prima și următoarele revoluții socialiste”. Abuzurile grave s-au accentuat, la sfârșitul războiului, inclusiv prin rapturile teritoriale asupra României. După o minuțioasă analiză a stărilor istorice de lucruri, autorul formulează judecăți de

Mărturia care convinge*

neregăsit în literatura română de specialitate dinaintea anului 1990, deși astăzi par a fi de la sine înțelese: *„Cu sprîjinul și complicitatea celorlalte puteri ale coalitiei antihitleriste, Uniunea Sovietică, uitând și încălcând principiul „pace fără anexiuni teritoriale”, și-a rotunjit binisor granițele. Ea s-a extins în Vest și Est, în Europa și Asia, inclusiv pe teritoriile românești: Basarabia, Bucovina de Nord și ținutul Herța. Paradoxul istoric constă în aceea că tocmai Uniunea Sovietică – stat socialist – a ieșit din război cu anexarea și cîtopirea de teritorii”*.

Existau așadar motive extrem de serioase pentru ca starea generală de spirit din România să contravină subterfugiilor specifice îndemnurilor „la prietenia frățească față de URSS”. Deși comuniștii sinceri, guvernanții României erau obligați să țină seama de această stare de spirit generală și să i se adapteze. Ceea ce s-a și realizat, parțial și treptat, după moartea lui Stalin și îndepărtarea de la conducerea țării a grupului antiromânesc din jurulanei Pauker. Lupta pentru redobândirea **sinelui**

în politica românească a fost grea, pândită la tot pasul de capcane, pe care Gh.Gh. Dej și cei din jurul lui au știut să le evite, la adăpostul – e adevărat – și al tot mai complicatelor relații din mișcarea comunistă internațională. Ca de atâtea ori în zbuciumata lor istorie, românii au știut, în „obsedantul deceniu” (1945-1955), să se adapteze temporar „la mediu” tocmai în scopul de a-și conserva, lăuntric, identitatea, de a-și regrupa forțele în vederea afirmării acesteia, îndeosebi pe plan internațional. Cu referire la aceste preliminarii ale *Declarației din aprilie 1964*, Paul Niculescu-Mizil face o minuțioasă analiză a mai multor fenomene și procese din epocă. În primul rând, face cunoscute eforturile pentru retragerea trupelor sovietice din România, în anul 1958, la cererea conducerii românești. Pentru respingerea propunerii din cadrul CAER, care vizau subordonarea economiei românești, concomitent, guvernul de la București luptă pentru lărgirea colaborării economice și a alianțelor țării, inclusiv cu statele capitaliste dezvoltate, ce cu statele socialiste care nu făceau parte din CAER (precum China, Iugoslavia, Vietnam ș.a.). Drept urmare, ponderea relațiilor economice cu țările capitaliste se dublează în numai câțiva ani. Din preajma anului 1964, se manifestă o tot mai accentuată revenire la adevărul istoric, grav falsificat de Mihail Roller: rolul armatei române în cel de-al doilea război mondial este repus în drepturile sale, iar statutul românesc al Basarabiei cîtoprite este evidențiat prin publicarea unor documente imbatabile, prin care Marx și Engels recunosc că Basarabia este românească, iar Lenin subliniază caracterul colonial al țarismului rus. Derusificarea este un fenomen de ansamblu care precede și urmează Declarația din aprilie 1964, de la abrogarea instituției consilierilor sovietici la anularea obligației ca limba rusă să fie învățată în școală; de la închiderea Institutului Româno-Sovietic și a Editurii *Cartea Rusă* la creșterea rolului Academiei Române și la repunerea în valoare a marilor personalități „proscrise” precum Brâncuși, Eugen Ionescu, Mircea Eliade ș.a. În legătură cu toate aceste aspecte, memorialistul precizează: *„dacă s-ar accepta termenul de „sovietizare”, faptele acestea pledează pentru termenul de „desovietizare”, acțiune pusă la cale și înfăptuită de conducerea română a acelei perioade. Este baza pe care se clădește Declarația de independență din aprilie 1964”*.

Deși pozitive prin caracterul lor independent, național, asemenea demersuri nu aveau cum să nu conducă, într-un stat totalitar, la cultul personalității lui Dej. Paul Niculescu-Mizil face analiza din interior a acestui fenomen și avansează concluzii interesante, în legătură cu faptul că, deși direct răspunzător de uciderea lui Lucrețiu Pătrășcanu și a altor erori, nu Dej, ci acoliții săi sunt cei care i-au favorizat cultul personalității. Astfel, la una dintre plenarele Partidului Muncitoresc Român, când după Congresul XXII al PCUS a fost puternic combătut cultul personalității lui Stalin, unii vorbitori au exagerat rolul lui Dej pentru apărarea și dezvoltarea

partidului. Iată cum evocă memorialistul poziția unor asemenea vorbitori: *«Răuul declară: „Pentru prima oară se face o analiză atât de largă și cuprinzătoare a modului în care s-a desfășurat la noi cultul personalității lui Stalin, a metodelor și practicilor legate de acesta, dându-se răspunsuri complete la întrebările de ce n-au căpătat în țara noastră extinderea pe care au avut-o în alte țări”. Lui Valter Roman îi aparțin afirmațiile: „Este o mare fericire pentru partidul nostru, pentru poporul nostru, că au fost ferite de nenorocirea care au încercat-o alte partide și popoare. În partidul nostru nu au avut loc represalii împotriva cadrelor vechi, devotate”. El a continuat spunând că datorită acestui fapt noi „nu avem pe cine reabilita”. Este lesne de înțeles – conchide Niculescu-Mizil – că asemenea declarații ... au contribuit la acreditarea ideii că perioada lui Dej a fost scutită de erori și abuzuri, cum ar fi, spre exemplu, împușcarea lui Pătrășcanu”*.

Și tocmai asemenea evocări și dezvăluiri din geneza multor atitudini și evenimente politice, anterioare și ulterioare Declarației din 1964, conferă cărții amințite o însemnătate remarcabilă. Lucrarea dovedește o dată mai mult, inclusiv sub raport psihologic, al reacțiilor umane genuine, că poziția comuniștilor români față de uriașa putere hegemonistă a URSS a fost una sinceră, de adevărat patriotism. Așa se explică faptul că, astăzi, istoricii români de referință internațională invocă Declarația din aprilie 1964 drept model de atitudine autohtonă față de eventualele presiuni și amenințări venite din afară, împotriva interesului național românesc.

Spiritul Declarației din 1964 avea să prezideze și alte demersuri românești, între care condamnarea invaziei Cehoslovaciei din anul 1968, cererile succesive privitoare la restituirea Tezaurului românesc înstrăinat la Moscova, la anularea consecințelor Pactului Ribentrop-Molotov și alte asemenea care intră în structura celui de-al doilea volum de memorialistică, lansat recent într-o ambianță de zile mari. În treacă spus, la reuniunea prilejuită de lansarea celui de-al doilea volum de memorialistică și, totodată, de aniversarea a 80 de ani ai lui Paul Niculescu-Mizil, memorialistica distinsului autor a fost elogiată de personalități precum acad. Dan Berindei, acad. Mircea Malița, prof. univ. dr. Ioan Scutur, prof. univ. dr. Viorica Moisuc, senatorul Eugen Florescu, dr. ec. Florea Dumitrescu, Victor Crăciun, Președintele *Ligii pentru unitatea culturală a românilor de pretutindeni* (care i-a și conferit autorului Diploma de excelență și Medalia jubiliară), poetul Nicolae Dragoș ș.a.

Dar despre conținutul și însemnătaea celui de-al doilea volum al *Istoriei trăite* vom reveni mai pe larg într-un viitor număr al revistei *Opinia națională*.

Mihai IORDĂNESCU

*Paul Niculescu-Mizil, *O istorie trăită*, vol. I, Editura Enciclopedică, București, 2002

Spirit renașcentist și enciclopedic, om adevărat, „în carne și oase” – cum sună expresia românească menită să definească autenticul și firescul – învățatul profesor universitar Alexandru Piru ar fi putut rosti oricând despre sine vorbele lui Terentius: Homo sum, humani nihili a me alienum puto, sunt om și nimic din ceea ce este omeneș nu-mi este străin.

Om de bibliotecă, aplicat ceasuri în șir asupra cărților vechi și asupra manuscriselor ca un autentic istoric literar care era, cititor avid al noilor apariții în calitate de cronicar literar, participant la dezbateri publice și la polemici, profesorul prestigios era prezent printre scriitori și colegii dascăli, la mese cu un pahar de vin și lungi, lungi discuții...

L-am văzut în toate ipostazele sociale și stările sufletești specifice unui creator de frumos și, în același timp, judecător de valori artistică și de oameni dintre cei mai feluriți, dintre care unii au devenit personaje de roman.

Sunt peste zece ani de-atunci. În dimineața zilei de sâmbătă 6 noiembrie 1993 – o zi tristă, friguroasă, mohorâtă și ploioasă – s-a stins din viață, la spitalul „Elias”, ilustrul profesor universitar Alexandru Piru, poet fără mare ecou, romancier mult și controversat comentat cu romanul „Cearta”, critic și istoric literar de remarcabilă valoare și prestigiu. S-a stins pe neașteptate la vârsta de 76 de ani, căci se născuse la Bacău, în 22 August 1917. Om cu vederi de stânga, fusese deputat PDSR, director al ziarului „Dimineata”, iar mai înainte șeful Catedrei de Literatură și prorector al Universității din București. Fusese și membru al Academiei de Științe Sociale și Politice, desființată, nu se știe de cine și de ce, câtă vreme Academia Română, al cărei președinte de onoare fusese tot Nicolae Ceaușescu, a rămas și după 1989, negăsind cu cale să-l primească în rândurile ei pe savantul autentic Alexandru Piru. A murit cu această tristețe și nemulțumiri, afirmând că dacă va fi făcut cumva postmortem membru de onoare se va zvârcoli în mormânt. Nu putea să înțeleagă că bulversarea scării de valori e o specialitate a intelectualului român...

Înainte cu câteva zile de moarte, i-a venit rău, pe când ținea o lecție la Universitatea *Spiru Haret*, unde îl invitase în calitate mea de șef de catedră. Destinul a făcut ca să lucrăm multă vreme împreună. Mi-a fost șef de catedră la Facultatea de Litere a Universității din București, unde el a fost o perioadă prorector, iar eu o alta, rector.

Cred că ne-am prețuit reciproc. Ne-am dat unul altuia tot ce am scris cu dedicație. Pe cartea sa *Istoria literaturii române de la început până azi* îmi scria la 10 aug. 1981

„Lui Ion Dodu Bălan cu vechea mea simpatie și aleasă prețuire”. A scris, nu o dată, despre mine cu exigență profesională și prețuire, inclusiv despre poezia mea. N-am să reproduc aici ce am scris eu despre bogata sa creație. Totul se găsește în volumele mele de critică și nu le mai repet. Vreau ca rândurile de față să fie altceva: o evocare a omului Alexandru Piru. De altfel despre personalitatea lui de critic, istoric literar și scriitor au scris mulți, de la maestrul său G.Călinescu, care de la debutul din *Jurnalul literar* îi prevedea un viitor strălucit afirmând că „se pot pune legitime nădejdi în cariera de critic a lui Alexandru Piru”. Tânărul critic i-a configurat nădejdeli maestrului prin monografiile despre *Viața* și *Opera* lui lbrăileanu, aceasta din urmă reprezentând

Un spirit enciclopedic

Joc de umbre și lumini

Prof.univ. Ion Dodu BĂLAN

teza de doctorat din 1947. Alexandru Piru a confirmat autentică sa valoare nu numai maestrului său G. Călinescu, ci întregii critici, afirmată din 1955 încoace, anul în care și-a recăștigat din nou dreptul la semnătură. Un critic de înalt prestigiu ca Eugen Simion i-a făcut admirabile caracterizări. Lucrările sale: Introducere în opera lui Eliade Rădulescu (1971), Introducere în opera lui V.Alecsandri (1978), micromonografiile consacrate lui C. Negruzzi (1966), Liviu Brebreanu (1965), G.Călinescu (1978), acestea trei reproduse și în volumul *Permanențe românești*; Activitatea sa critică din reviste strănsă de Al. Piru în: Analize și sinteze critice, Marginalia (1980), Reflexe și interferențe (1974), Poezia românească contemporană (1975) și altele. Toate vorbesc de erudiția impresionantă, despre talentul și puterea exemplară de muncă a lui Alexandru Piru.

Spuneam mai sus, că s-a stins acum zece ani, „un om în carne și oase”, cu umbre și lumini pe prestigioasa sa personalitate, mulată pe o înfățișare fizică distinctă, originală, de o robustețe impresionantă, de boxeur. De altfel se și vedea în această

postură. Când îl supăra rău cineva cu care nu merita să polemizeze, îi plăcea să spună: „Îl pugilesc, domnule, îl pugilesc”.

Profesorul Piru a îndrăgit mult meseria de dascăl pe care a fost silit s-o părăsească, în 1948, o dată cu maestrul său G.Călinescu și cu asistenții acestuia: Dinu Pilat, Valeriu Ciobanu, Adrian Marino, Ovidiu Papadima. În locul lor au venit dentistul Ion Vîter, inginerul Ov.S.Crohmalniceanu, Paul Cornea, Vicu Mândra, profesori secundari, juriști etc. Ceea ce a fost surprinzător la el, era faptul că a înțeles istoria și nu purta ranchiună persoanelor care l-au dislocat, el ajungând, pentru un număr de ani, tipograf. L-am cunoscut foarte bine nu numai din scris și la catedră, ci și în frecvențele ieșiri cu el și cu alți colegi, la o bere ori un pahar de vin, la Casa Universitarilor.

Acolo spiritul său umoristic, sarcastic, răutăcios uneori, se desfășura necenzurat, ca și libertatea de gândire și aspra judecată

Adeseori părea făcut din contraste. Constituția i fizică îl orienta spre senectutea gravă, impunătoare, răutăcioasă, distantă, câtă vreme, în realitate, era prietenos, elegant, un fel de june prim, debordând de tinerețe, care se conducea după principiul revoluționarilor francezi din 1968: „Soyez jeune ou paressez-le!”

Cumpătat, profund responsabil, obiectiv în judecățile sale critice și serios, se întâmpla uneori să vrea să pară prea tânăr, să dea tribut unor bisericuțe literare cinice, socotind, de pildă, că după ce a citit trei-cinci pagini dintr-o trilogie românească de Ion Lăncrănjan poate decretă că romanu-i prost. Evident în astfel de cazuri judeca autorul, „persoana” care-i plăcea și nu opera! În cazul acesta a primit fără îndoială replica: „Eu aveam părere foarte bună despre Lăncrănjan, pe care regretatul profesor îl denigra, pe placul adversarilor – maghiari, nemți – ai autenticului romancier”. În același spirit ironic considera că toți poeții al căror nume se termină în ...uță n-au talent și cita pe N.Th.Neculeuță, Vlahuță, Bănuță, Abăluță... Criterii sui generis!!

Se complăcea adesea în contraste, în formulări șocante chiar și extravagante despre care socotea a fi capabile să-i asigure originalitatea. Dar nu o dată, profesorului i-a jucat o festă ambiția sa de a trăi în contraste originale, în formulări șocante.

Lubea învățământul, catedra, mai ales că gustase amărăciunea absenței de la ea, făcând măsurători pe câmpuri, ca topograf, dar uneori nu rezista să stea două ore la „altarul” pe care oficia cu erudiție impunătoare, cu har și pricepere, cucerindu-și studenții.

Odată îi spun respectuos, glumind, într-o formulare diplomatică: – Domnule profesor, studenții regretă că nu pot beneficia de prezența dvs. la catedră decât 1/2 oră din cele două.

El a prins nuanța spuselor mele și mi-a replicat tăios, dar prietenos, totuși:

– Știi ce, domnule Bălan, eu fac în douăzeci de minute la catedră ceea ce alții nu fac nici în două ore ... Și s-a apucat să-i numească pe acei *alții*, judecându-i, scărmanându-i, pe unii pe nedrept, călăuzit de prejudecăți.

Contrastele, jocul de umbre și lumini, acceptarea unor linguseși abil ticluite de către unii colaboratori merituoși, îi întneauc uneori obiectivitatea și jucau cu umbre și lumini pe chipul spiritual al profesorului, pe personalitatea lui, altfel, foarte distinctă, cu un rol marcant în istoria culturii românești.

Burse de merit,

în valoare totală de 2.500.000.000 lei,

acordate de Fundația *România de Mâine* studenților Universității *Spiru Haret*,

în anul universitar 2003-2004, pentru rezultatele obținute la învățătură în anul universitar 2002-2003

Fundația *România de Mâine* a dobândit un binemeritat prestigiu prin propensiunea ei pentru valoare, pentru calitate, pentru stimularea competenței tinerei generații, în interes național. Astfel se explică faptul că Universitatea *Spiru Haret*, care-și desfășoară activitatea în cadrul Fundației *România de Mâine*, este instituția de învățământ superior particular cu cea mai largă deschidere și receptivitate față de tineretul studios. Cultivarea valorilor tinere, din toate mediile sociale, găsește aici un climat întru totul favorabil inclusiv prin faptul că Universitatea *Spiru Haret* este nu numai cea mai mare instituție particulară de învățământ superior din România, ci și *singura*, din întreaga țară, care acordă burse studenților într-un număr *nelimitat* de alt criteriu în afară celui al pregătirii de calitate. Practic, toți studenții care în anul universitar precedent au obținut media minimă 9 (nouă) primesc burse. Emulația universitară, spiritul de competiție, autoexigența beneficiază aici de stimuli noi și dobândesc calitatea unor factori esențiali pentru pregătirea viitorilor specialiști în cultul muncii, al creației, al rigorii și rectitudinii morale, în spiritul iubirii de țară.

Pentru al treilea an consecutiv, în etapa actuală are loc desemnarea bursierilor Universității *Spiru Haret* pentru anul 2003-2004. „Bursele de calitate” sau „de merit”, cum le numesc studenții, sunt de două feluri: **bursele categoria A** sunt atribuite studenților cu media generală de la 9,50 în sus; **bursele categoria B** sunt atribuite studenților cu media generală între 9 și 9,50. Cu prilejul acestor nominalizări, efectuate într-un cadru festiv, „laureații” primesc *diplome de merit* și felicitările celor de față, între care personalități din conducerea Fundației *România de Mâine*, prorectori ai Universității *Spiru Haret*, decani, prodecani, șefi de catedră și numeroși studenți aspiranți la asemenea burse de merit. Inițiativa Fundației *România de Mâine* de a acorda burse *tuturor* studenților care se disting la învățătură este unanim elogiată și apreciată drept stimulent esențial al pregătirii de calitate în Universitatea *Spiru Haret*.

București

FACULTATEA DE MEDICINĂ VETERINARĂ

Burse categoria A

- Marinescu C. Gheorghe - anul al VI-lea, media 9,73

Burse categoria B

- Boroș (Rusu) V. Doina Daniela - anul al II-lea, media 9,31
- Ștefan I. Petrișor - anul al III-lea, media 9,45
- Hegeduș-Catrinoiu F. Cristina - anul al VI-lea, media 9,00

FACULTATEA DE LIMBI ȘI LITERATURI STRĂINE

Burse categoria A

- Cecovniuc E. Ioana - anul al II-lea, media 9,71
- Cepoi D. Ileana Lucia - anul al II-lea, media 9,50
- Burada D. Alexandra - anul al III-lea, media 9,70
- Neculau G. Elena Cătălina - anul al IV-lea, media 9,55

Burse categoria B

- Corbuleac N. Oana Mădălina - anul al II-lea, media 9,28
- Glavaciog I. Ionela Simona - anul al II-lea, media 9,00
- Postolache I. Corina - anul al III-lea, media 9,47
- Veleanu P. Delia Petronela - anul al III-lea, media 9,35
- Neagu M. Vasilica Mihaela - anul al III-lea, media 9,17
- Roșca C. Mihaela Georgiana - anul al III-lea, media 9,11
- Mihălăchioaie V. Radu - anul al III-lea, media 9,00
- Marian Al. Mirela Ștefania - anul al IV-lea, media 9,40
- Ialșoczi I. Corina Manuela - anul al IV-lea, media 9,30
- Cazan R.C. Iulia Cristina - anul al IV-lea, media 9,25
- Roșu M.Aurelia Carmen - anul al IV-lea, media 9,13
- Lincă D. Elena Carmen - anul al IV-lea, media 9,10
- Blaj D. Tatiana - anul al IV-lea, media 9,05
- Dumitru (Iacono) C. Valentina - anul al IV-lea, media 9,00
- Matei D. Lavinia - anul al IV-lea, media 9,00

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Burse categoria A

- Onofreciuc N. Tudor - anul al II-lea, media 9,53
- Jocea C. Amelia Mirela - anul al III-lea, media 9,75
- Bistriceanu I. Viorel Sandu - anul al III-lea, media 9,67
- Boagiu (Păun) T. Mihaela - anul al III-lea, media 9,58

- Burlacu (Ciocan) I. Mihaela Elena - anul al III-lea, media 9,50
- Răducan I. Gabriela Florina - anul al IV-lea, media 10,00
- Mișunescu S. Sorina - anul al IV-lea, media 9,93
- Bucovici Fl. Cătălina - anul al IV-lea, media 9,86
- Cotoman V. Rodica - anul al IV-lea, media 9,86
- Petrea I. Ciprian Traian - anul al IV-lea, media 9,77
- Bărăgan (Vâlceanu) Gh. Aurica - anul al IV-lea, media 9,66
- Moșteanu A. Laura Adriana - anul al IV-lea, media 9,66
- Unguritu D. Mihai - anul al IV-lea, media 9,66
- Axente M. Daniela - anul al IV-lea, media 9,66

Burse categoria B

- Cahană Ovidiu - anul al II-lea, media 9,42
- Ene Valentin - anul al II-lea, media 9,33
- Florea Nicoleta - anul al II-lea, media 9,00
- Oprea Simona Marcela - anul al II-lea, media 9,00
- Stahie Alina Lăcrămioara - anul al II-lea, media 9,00
- Constantin (Jianu) V. Anca - anul al III-lea, media 9,33
- Ioniță Anișoara - anul al III-lea, media 9,33
- Gheorghe L. Ecaterina Elena - anul al IV-lea, media 9,40
- Scărișoreanu F. Adrian Robert - anul al IV-lea, media 9,40
- Ionescu G. Irina Cosmina - anul al IV-lea, media 9,20
- Lazăr N. Ruxandra Mădălina - anul al IV-lea, media 9,06
- Petre Camelia - anul al IV-lea, media 9,06

FACULTATEA DE ARHITECTURĂ

Burse categoria B

- Coliban N.A. Oana Diana Eliana - anul al II-lea, media 9,20
- Georgescu (Dănilă) Gh. Norela - anul al II-lea, media 9,06
- Marian M. Gavril - anul al III-lea, media 9,20
- Rosenfeld D. Emil Desideriu - anul al V-lea, media 9,17
- Dumitrache Gh. Mihaela - anul al VI-lea, media 9,29
- Giurcă D.S. Laura Valeria - anul al VI-lea, media 9,05

FACULTATEA DE SOCIOLOGIE - PSIHOLOGIE

Burse categoria A

- Dumitrescu V. Elena Lizica - anul al II-lea, media 9,60
- Licuță V. Lorena - anul al II-lea, media 9,60
- Panpu (Iachimov) N. Virginia Florența - anul al II-lea, media 9,56
- Pelcaru S.D. Ioana Laura - anul al II-lea, media 9,87

- Timpuriu T. Aurelia - anul al II-lea, media 9,50
- Tăbăcaru I. Adina - anul al III-lea, media 9,68
- Chivu (Margină) V. Anișoara - anul al IV-lea, media 9,75
- Dumitrescu (Ioniță) C. Mihaela Violeta - anul al IV-lea, media 9,68
- Iovănescu P.P. Gabriela Elisa - anul al IV-lea, media 9,62
- Neașu L. Andreea Roxana - anul al IV-lea, media 9,81
- Popa I. Mihaela - anul al IV-lea, media 9,75
- Sandu N. Elena - anul al IV-lea, media 9,50

Burse categoria B

- Doka Șt. Ștefania Vilhelmina - anul al II-lea, media 9,06
- Onose D. Andreea Gabriela - anul al II-lea, media 9,43
- Radu D. Irina Virginia - anul al II-lea, media 9,26
- Teculescu (Vancea) C. Raluca Monica - anul al II-lea, media 9,37
- Tufan (Ionescu) I. Mirela Alina - anul al II-lea, media 9,20
- Dicu D. Maria Loredana - anul al III-lea, media 9,05
- Dimoftache (Dolea) C. Simona Elena - anul al III-lea, media 9,11
- Dragomir D. Mărguța Cristina - anul al III-lea, media 9,22
- Iani (Garofil) S. Tanța - anul al III-lea, media 9,00
- Neașu I. Carmen Ionica - anul al III-lea, media 9,00
- Bănică M. Ioana Raluca Veronica - anul al IV-lea, media 9,43
- Bogdan (Palaghia) V. Rita - anul al IV-lea, media 9,00
- Culea V. Elena Liliana - anul al IV-lea, media 9,12
- Duțu E. Cerasela Anișoara - anul al IV-lea, media 9,00
- Hoancă C. Marilena - anul al IV-lea, media 9,18
- Năluca Șt. Camelia - anul al IV-lea, media 9,31
- Niculescu – Dincă V. Roxana - anul al IV-lea, media 9,12
- Podeanu E. Andreea Florentina - anul al IV-lea, media 9,37
- Stoenescu (Stănescu) C. Carmen Mihaela - anul al IV-lea, media 9,43
- Stoica D. Claudia Georgiana - anul al IV-lea, media 9,25

FACULTATEA DE ISTORIE

Burse categoria A

- Neagu Gh. Roxana Elena - anul al II-lea, media 9,53
- Jinaru I. Elena - anul al IV-lea, media 9,61
- Laiu V. Vasilica Cornelia - anul al IV-lea, media 9,61
- Perpits M.T. Mark Robert - anul al IV-lea, media 9,52

Burse categoria B

- Copăceanu P. Nina Polixenia - anul al II-lea, media 9,30
- Simion I. Oana Violeta - anul al II-lea, media 9,30
- Sulițanu Gh. Bogdan - anul al II-lea, media 9,38
- Raicu N. Petrișor Marian - anul al III-lea, media 9,20
- Volohovschi S. Luminița - anul al III-lea, media 9,06
- Filip R. Irina Anca - anul al IV-lea, media 9,09
- Ion A, Ecaterina - anul al IV-lea, media 9,00
- Iordache M. Mihaela Emilia - anul al IV-lea, media 9,33
- Radu I. Florin - anul al IV-lea, media 9,17
- Serghii (Dumitru) A. Mihaela Raluca - anul al IV-lea, media 9,23

FACULTATEA DE GEOGRAFIE

Burse categoria A

- Vasile M. Sorina - anul al III-lea, media 9,82
- Neamțu (Șurpanu) I. Nicoleta - anul al III-lea, media 9,75
- Tăutu A. Mariana Anca - anul al III-lea, media 9,68

Burse categoria B

- Curelea I. Ramona - anul al II-lea, media 9,00

FACULTATEA DE MANAGEMENT FINANCIAR-CONTABIL

Burse categoria A

- Murariu V. Ioana Adriana - anul al III-lea, media 9,83
- Gădău I. Liana - anul al IV-lea, media 9,50

Burse categoria B

- Marian G. Viorica Nicoleta - anul al IV-lea, media 9,41
- Negulescu A. Adriana Ileana - anul al III-lea, media 9,16
- Florea (Mocanu) N. Gabriela - anul al IV-lea, media 9,08
- Cean M. Nicoleta Adelina - anul al III-lea, media 9,00

FACULTATEA DE MARKETING ȘI COMERȚ EXTERIOR

Burse categoria A

- Geangu I.N. Iuliana Petronela - anul al IV-lea, media 9,80

Burse categoria B

- Ivănescu M. Ioana - anul al III-lea, media 9,06
- Chiripuci V. Mihaela Camelia - anul al IV-lea, media 9,46
- Busoi A. Aurelian Gabriel - anul al IV-lea, media 9,26

FACULTATEA DE RELAȚII INTERNAȚIONALE ȘI STUDII EUROPENE

Burse categoria A

- Iacoboaiei Șt. Cezara Alexandra - anul al III-lea, media 9,80

Burse categoria B

- Amorțitu C. Ioana - anul al II-lea, media 9,05
- Ilie Gh. Janina Maria - anul al III-lea, media 9,13
- Voicu C. Alina Florentina - anul al III-lea, media 9,06
- Puiu E. Oana Cătălina - anul al III-lea, media 9,00

FACULTATEA DE FILOSOFIE ȘI JURNALISM

Burse categoria A

- Șerban P. Silviu Constantin - anul al IV-lea, media 9,90
- Ilie S. Mădălina - anul al IV-lea, media 9,71
- Jecu S. Elena - anul al IV-lea, media 9,62

Burse categoria B

- Axinte C. Stela - anul al III-lea, media 9,15
- Bratu M.Alina Maria - anul al III-lea, media 9,00
- Galanton I. Angela Elena - anul al III-lea, media 9,00
- Grădinaru M. Mihaela - anul al IV-lea, media 9,38

FACULTATEA DE MUZICĂ

Burse categoria A

- Brașoveanu Veronica - anul al III-lea, media 9,95
- Lapoviță (Vasilescu) Gh. Gabriela - anul al II-lea, media 9,84
- Stoica (Paraschiv) Gh. Mariana - anul al IV-lea, media 9,78
- Ilie (Hercheser) R. Alina Felicia - anul al IV-lea, media 9,76
- Sigheartău (Șerfezeu) Gh. Angela Lidia - anul al IV-lea, media 9,73
- Stancu N. Mihaela - anul al II-lea, media 9,68
- Bucur N. Mihaela Corina - anul al II-lea, media 9,56
- Căciulă Negrea Gabi - anul al IV-lea, media 9,56
- Păun (Pericleus) M. Anca Cristina - anul al IV-lea, media 9,53

Burse categoria B

- Ivanovici A.R.M. Cristina - anul al II-lea, media 9,44
- Duță (Roșca) A.B. Viorica - anul al IV-lea, media 9,31
- Cristea (Ochescu) C. Silvia - anul al IV-lea, media 9,25

(Continuare în pag. 5)

România are deplina capacitate de a-și asuma răspunderile ce decurg din calitatea de Stat membru al Uniunii Europene

(Urmare din pag. 1)

2. Evaluarea și concluziile Raportului de țară pe 2003 privind aplicarea acquis-ului pe capitole de negocieri

Negocierile cu România au fost deschise în februarie 2000. Toate capitolele de negocieri au fost deschise. Dintre acestea au fost închise provizoriu până la data Raportului Camerei Europene (5 noiembrie 2003): 1. Libera circulație a mărfurilor; 4. Libera circulație a capitalurilor; 5. Dreptul societăților comerciale; 8. Pescuitul; 10. Impozitarea; 11. Uniunea Economică și Monetară; 12. Statistica; 13. Politica socială și ocuparea forței de muncă; 15. Politica industrială; 16. Întreprinderile mici și mijlocii; 17. Știință și cercetare; 18. Educația, formarea profesională și tineretul; 19. Telecomunicație și tehnologia informației; 20. Cultura și politica în domeniul audiovizualului; 23. Protecția și sănătatea consumatorilor; 25. Uniunea Națională; 26. Relații economice internaționale; 27. Politica externă și de securitate comună; 28. Controlul financiar.

La data Raportului (5 noiembrie 2003), negocierile erau în continuare pentru capitolele: 2. Libera circulație a persoanelor; 3. Libera circulație a serviciilor; 6. Politica în domeniul concurenței; 7. Agricultură; 9. Transporturi; 14. Energia; 21. Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale; 22. Mediu; 24. Cooperarea în domeniul justiției și afacerilor interne; 29. Prevederile financiare și bugetare.

Raportul de țară pe 2003 elaborat de Comisia Europeană, prezintă pentru fiecare capitol de negociere:

- progresele înregistrate de la ultimul Raport
- evaluare generală
- concluzii.

În cele ce urmează, avem în vedere elemente, pe capitole, referitoare numai la evaluare și concluzii punând accent pe ce mai are de făcut România, conform Raportului, în vederea aderării, fără a insista asupra progreselor înregistrate.

Capitolul 1. Libera circulație a mărfurilor

Ce mai trebuie făcut?

- să se acorde o atenție specială *îmbunătățirii supravegherii pieței*; sunt necesari în continuare pași în majoritatea sectoarelor specifice în vederea alinierii complete cu acquis-ul;

- în general, capacitatea administrației pentru elaborarea legislației aferente liberei circulației a mărfurilor este limitată și trebuie întărită. Eforturi suplimentare sunt solicitate în vederea îmbunătățirii capacității administrative de *implementare a acquis-ului referitor la produsele industriale* care, chiar în contextul progreselor înregistrate, necesită să fie întărită;

- deficiențele instituționale privind organismele de evaluare a conformității și a laboratoarelor românești afectează implementarea acquis-ului privind siguranța alimentară. Sunt necesare eforturi specifice pentru restructurarea sistemului de control alimentar, asigurând cooperarea corespunzătoare între toate instituțiile implicate, precum și pentru pregătirea atât a administrației cât și a operațiunilor din sectorul alimentar de a aplica principiile legislației comunitare;

- să se identifice și să se amendeze până la data aderării legislația nearmonizată, care este în neconcordanță cu principiul liberei circulației a mărfurilor. Trebuie să fie asigurată includerea recunoașterii reciproce de la data aderării. În vederea îmbunătățirii controlului privind siguranța produselor la granițele externe, România trebuie să stabilească și să întărească administrația vamală, infrastructura de supraveghere a pieței precum și să dezvolte cooperarea administrativă între autoritățile competente;

- România a atins un nivel înalt al alinierii cu acquis-ului în domeniul achizițiilor publice. Sunt necesare numai mici ajustări privind legislația primară (achizițiile electronice, achizițiile pentru scopuri de apărare și parteneriatul public-privat în sectorul transport). Sunt necesare eforturi în vederea întăririi structurilor administrative și capacitatea acestora de implementare, în special a serviciului de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice. Alocarea responsabilităților ar trebui clarificată și definită o strategie pe termen lung.

Concluzia Raportului: Atenția trebuie să fie îndreptată spre dezvoltarea capacității administrative necesare implementării acquis-ului, inclusiv supravegherea pieței și capacitatea de administrare a acquis-ului privind achizițiile publice, produsele alimentare și siguranța alimentară.

Capitolul 2. Libera circulație a persoanelor

România trebuie:

- să-și intensifice eforturile de introducere a structurilor administrative și a programelor de educație și formare profesională necesare pentru garantarea nivelului competenței

pentru calificările profesionale solicitate prin directivele din acest domeniu;

- să ia măsuri pentru a se asigura că profesioniștii vor îndeplini carențele stabilite de către acquis și vor putea beneficia de recunoașterea profesională în cadrul Uniunii Europene, până la data aderării, în concordanță cu procedurile aplicate în extinderile anterioare;

- să se asigure, până la aderare, că legislația națională este în conformitate cu acquis-ului privind drepturile cetățenilor, în special cele referitoare la cerințele de naționalitate, rezidență și limbă;

- să-și dezvolte capacitatea administrativă, în special în legătură cu formarea profesională și completarea personalului care va fi responsabil pentru aplicarea prevederilor Uniunii Europene referitoare la securitatea socială;

- să asigure stabilitatea financiară necesară acoperirii costurilor suplimentare rezultate din aplicarea prevederilor Uniunii Europene, în special în domeniul sănătății.

Concluziile raportului:

- pregătirea pentru implementarea acquis-ului privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale rămâne la un stadiu incipient și sunt necesare progrese rapide în acest domeniu, în special în ceea ce privește cerințele de curriculum și de formare profesională;

- sunt necesare eforturi suplimentare orientate pe asigurarea concordanței legislației naționale cu regulile Uniunii Europene referitoare la naționalitate, rezidență și limbă;

- trebuie acordată atenție dezvoltării structurilor administrative corespunzătoare și asigurării stabilității financiare în ceea ce privește obligațiile viitoare ale României ce rezultă din coordonarea sistemelor de securitate socială.

Continuare în numărul viitor

În bibliotecă, pregătind examenele

MIT ȘI FOLCLOR

(Urmare din pag. 1)

Descompunerea sistemului folcloric al unui popor se încheie în general cu desfigurarea și degradarea iminentă a mitologiei lui. Aceasta pentru că așa cum a lăsat să se înțeleagă încă din antichitate, Evhemer, mitologia este apoteoza întâmplărilor umane, culminația vieții spirituale a omenirii, în termeni corelați discuției noastre coronamentul oricărui folclor.

În calitate de categorii folclorice, mitul a subsumat, polarizat și integrat celelalte categorii folclorice. El devine limbaj metaforic (C. Lévi-Strauss): expresia metaforică a limbajului folcloric (Edmund Cassirer); exprimă reflectarea oricărei tematici culturale complexe (W.Lessa), definește conexiunea între semantică și structura formală a creațiilor folclorice (Vladimir Propp). Fără sesizarea epistemiologiei lui gnoseologice, inerente, sau aparente, psiho-sociologice și istorico-etnologice, folclorul nu și-ar fi revelat tematica majoră, întreaga lui forță creatoare, vitalitatea lui culturală.

Deși s-a susținut încă de la începutul secolului nostru, sub egida unor școli etnologice care au promovat direcții teoretice noi de abordare tematică și curente metodologice noi de interpretare etnologică, că mitul reprezintă substanța anistorică a folclorului, că este entitatea abstractă a imaginației evanescente a popoarelor, că în el fantezia creatoare se sublimează ad absurdum, extraspațial și extratemporal, totuși s-a dovedit a fi adânc ancorat în istoria concretă a omenirii.

În palindiile mitopoetice ale poezilor anodini, în fulgurațiile fantasmagone ale literaturilor nerealizate, considerate inexpressive și anoste, se întrevăd totdeauna, chiar vag, notele caracteristice ale unor reverberații mitice ale popoarelor; trăsurile discrete care definesc, uneori incomplet, conținutul creației culturale populare.

În esența lor, interpretările anistorice ale mitului germinează din antichitate. Ele au transplatant mitul din domeniul paleofolclorului în acela al folclorului religiei și filozofiei culturii. Operație care s-a continuat sub diverse forme ideale și în diferite stadii până în actualitate când mitul a fost din nou transplatant, de astă dată în planul științei celei mai elaborate. Transmigrind de pe un plan ontic pe altul, de la folclor la știință, mitul și-a creat o rețea de vase comunicante gnoseologice care leagă și sudează majoritatea domeniilor culturale.

În restructurarea lui globală, folclorul contemporan a improvizat, din avatarurile și inerteile spirituale ale trecutului apropiat, o nouă mitologie convenientă vrenurilor noastre.

În această deplasare de conținut a unui mit, și a sferei de interese a mitologiei, de pe un plan spiritual pe altul, se dezvăluie două manifestări ale creației folclorice: mitogeniza permanentă și mitificarea folclorului, ambele ridicate de etnologi la rangul de criterii ale vieții creatoare a popoarelor.

În fond, mitogeniza a fost și a rămas partea dinamică a oricărei culturi populare; nervum rerum-ul folclorului concret, permanent același și totuși mereu inedit. Autogenerându-se în timp și proliferându-se în spațiu, mitogeniza a elaborat, lent, și pe termen indefinit substanța genuină a culturilor etnice. Ea a exprimat și exprină încă excelent devenirea în naturalism a folclorului. De aceea poartă veșmintele semantice istoriate.

Se înțelege că mitul cristalizează înainte de toate microistoria etnică, dar nu o microistorie a întâmplărilor absurde, lipsite de substanță social-culturală, descărcate de semnificații teologice, ci o microistorie a entităților ento-sociale de ordin immanent, a ceea ce o comunitate creatoare de bunuri și valori culturale posedă mai autentice și totodată mai definitoriu în plasma ei germinatoare (Ruth Benedict). În această ipostază, mitul nu se mai înfățișează ca visul unei societăți concrete, ca exprese etnologică a unei realități regândite, ci capătă fizionomia unei creații pseudofilozofice și pseudostiințifice; devine un elaborat simbolic al înțelepciunii populare; însăși conștiința creatoare a folclorului.

Să ne oprim puțin asupra acestui enunt: mitul – extras al conștiinței creatoare a folclorului.

Fiind o abstracțiune plastică, ce reflectă realitatea istorică în esențialitatea ei și totodată o corecțiune supratemporală și supraspațială a unei creații comunitare, mitul posedă în sine germenii autofirmației și a autonegației folclorice. El confirmă partea, negând întregul. Este, prin termenii lui, când o judecată de valoare parti-parțială, când o judecată de valoare parti-totală, când tototală, când toto-parțială. De aceea caută în nonsensuri explicații aparent nejustificate și în sensuri contradicții inerent justificate. De aceea hipostaziaază incredibilul și conotează relativ și plauzibilul. Toate acestea pentru că în dialectica lui antagonismele se conectează la nivelul conștiinței creatoare.

Unitățile constitutive ale mitului sau mitemele deși sunt în substanța lor opozabile, prezintă punți de legătură și modalități de coordonare. Analizând epistemiologie toate variantele unui mit, descoperim în structura acestora miteme care exprimă valori și semnificații ce-și anulează reciproc conținutul axiologic și în această anulare degajă idei mitice noi, care altfel nu se detașau din sistemul variantelor luate în considerare.

În structura contradictorie a mitemelor din sistemul de variante ale unui mit, aceasta se relevă când ca o creație vie, dinamică, în permanentă transformare, când ca o elaborare sofisticată a folclorului. Prima face să promoveze, a doua să stagneze creația populară. Însă în convergența lor mitemele coroborează, nu se anulează reciproc.

În aceste condiții dialectice, mitul se integrează în conștiința socială ca parte constitutivă și totodată se detașează de conștiința socială ca parte alienată.

Prezentă în toate acțiunile folclorului, ficțiunea mitică și prin ea mitologia ridică modalitatea folclorică de creație spirituală la autocunoaștere și autopenetruire. Folclorul devine expresie plenară a conștiinței sociale când polarizează și integrează mitul în creația lui populară.

De aici până la mitificarea folclorului nu mai este decât un pas. Prin aceasta înțelegem substituirea întregului sistem de categorii folclorice într-unele, identificarea folclorului cu mitogeniza și mitologia. Treccrea de la conceptul nuclear al folclorului care este mitul, la conceptul folclorului ca mitologie a a dus inevitabil la denaturarea perspectivelor. Mitizarea folclorului a eliminat folclorul care nu avea conțințente cu mitul, ridicând pe primul plan foșilele mitice, supraviețuirile antichității, ficțiunile recurente cu care a reduplicat realitatea la modul pseudoistoric. În alți termeni, a fost operația unui anistorism camuflat în paseism mitic. Parafrazând o idee mai veche, putem spune că s-a creat un pericol în urcarea de la folclorul conceput ca mitologie la istorie (G. Dumézil), pentru că în această urcare nu fabulosul interesează, ci structura mitică hipostaziată. Ca orice încălcare, mitizarea excesivă a dăunat creației folclorice, reducând-o uneori la formule și șabloane stereotipe.

În știința actuală se încearcă o demitizare a folclorului, concepută pe alte criterii decât cele confesionale din evul mediu. Această demitizare are în vedere mitologemele sau temele mitice vechi, transmise prin tradiție în folclor, sub rezerva că fiecare cultură este creatoare de mituri și mitologie, și în consecință vremea noastră trebuie să germineze și ea neomituri și neomitologii care să corespundă necesităților ei spirituale. În fond, demitizarea folclorului este numai parțială și retroactivă, pentru că se referă numai la formele ajunse până la noi și în stadii de dezintegrare, și constituie o bază pentru remitizarea folclorului nou.

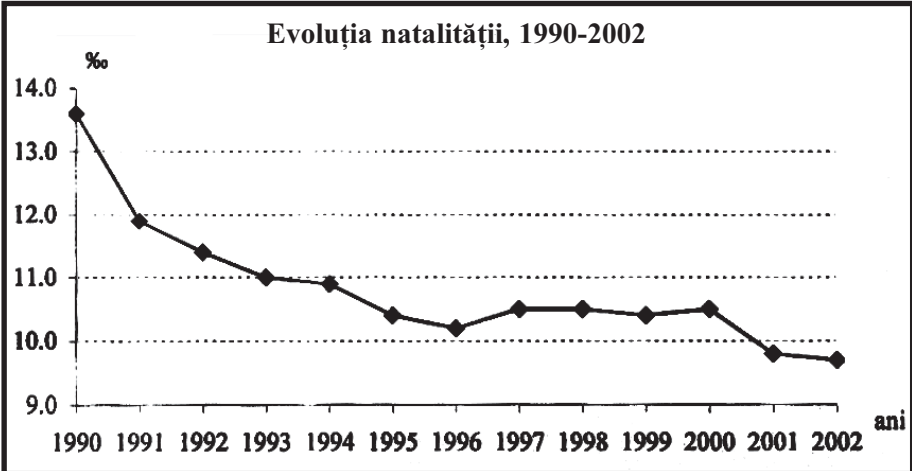
Neomitul și neomitologia trebuie să prefigureze viitorul previzibil al vieții spirituale a popoarelor, pentru că neomitul va rămâne încă mult timp o categorie folclorică care să redea o stare de spirit, de tipul logosului și ethosului, iar neomitologia va rămâne mai departe substanță dialectică a neofolclorului. În această ipostază folclorul va fi revelat, în aspectele lui majore, de o nouă mitologie – a progresului științific și tehnic al lumii – care va fi la rândul ei noua forță vitală a creației populare viitoare.

Evoluția populației României

(Urmare din pag. 1)

și nici un mijloc de atingere a descendenței dorite de cupluri nu a fost ocultat.

Brusca anulare a constrângerilor în ultimul deceniu al secolului trecut a favorizat continuarea și poate chiar accelerarea procesului. Anii 1990-1991 au marcat o cotitură bruscă și hotărâtoare. Fertilitatea la grupa de vârstă 20-24 de ani, anterior cea mai ridicată între grupele de vârstă fertile, a scăzut în primul an cu 14 puncte procentuale (p.p.) și în toată perioada 1990-2002 cu peste 50 p.p. Modificări au intervenit și la celelalte grupe de vârstă astfel că nou născuții au din ce în ce mai mult mame cu vârsta cuprinsă între 25 și 34 de ani și mai puțin mame în celelalte categorii de vârstă încât și în România se tinde către modelul reproductiv târziu.

Aducerea pe lume de vieți omenești și apoi formarea lor ca indivizi în societate reprezintă costuri pentru familie și societate. În mediul economic schimbat și perceput ca incert, prima opțiune în depășirea dificultăților și încădrarea cheltuielilor în venituri este renunțarea și numai pe măsura asigurării unor fluxuri regulate de venit se întreprind acțiuni care să însemne deschiderea unor fluxuri de cheltuieli. Apariția unui nou membru în familie înseamnă deschiderea unui nou flux de cheltuieli și această opțiune nu o poate avea orice familie. De aceea mărimea cea mai frecventă a unei familii este de trei persoane. Dacă adăugăm la aceasta și că dorința cea mai des exprimată de respondenții sondajelor de opinie este de doi copii în familie putem lesne concluziona că un context economic care să ofere posibilități de ocupare astfel încât să-și poată asigura o locuință adecvată creșterii numărului dorit de copii și un trai decent, rata totală a fertilității ar putea ajunge în jurul valorii de 2 născuți vii la o femeie de vârstă fertilă. Aceasta n-ar asigura reproducerea simplă a generațiilor (e necesar un nivel de 2,14 născuți vii la o femeie de vârstă fertilă), dar ar fi cu mult mai aproape de acest deziderat decât 1,25 născuți vii la o femeie de vârstă fertilă, cât

Îngrijorarea impune acțiune eficientă

a fost în 2002 și care este ipoteza asupra fertilității în variantele de proiectare cele mai pesimiste elaborate de profesorul Vasile Ghețau, directorul de Cercetări Demografice *Vladimir Trebic*.

Obiectivul este comun și celorlalte populații europene pentru că numai timpul va certifica dacă anul 2000 a fost ultimul când s-a mai înregistrat o rată totală de fertilitate care să asigure înlocuirea generațiilor într-o populație europeană: 2,08 în Islanda. În 2001,

europene, unele chiar în tranziție. În Europa, valoarea indicatorului este în jur de 5 la 1000 născuți vii și în numai 6 țări depășește valoarea de 10%. În România și Republica Moldova valoarea acestui indicator depășește 15%. Accesibilitatea avortului și a contracepției au diminuat mult riscul copilului nedorit și cu risc ridicat de mortalitate. Între copiii aduși pe lume sunt din ce în ce mai puțini copii subponderali și/sau cu deficiențe congenitale și de aici o mortalitate infantilă în scădere. Dar mai rămâne mult loc de acțiune.

Urmare a evoluției natalității și mortalității, cea mai importantă consecință este schimbarea structurii pe vârste a populației. Sub acțiunea natalității în scădere și a creșterii speranței de viață la naștere, populația devine din ce în ce mai îmbătrânită. Cel mai preocupant aspect al evoluției structurii pe vârste a populației este faptul că raportul de înlocuire a persoanelor adulte de către cele tinere a scăzut în ultima perioadă intercensitară cu aproape 100 de tineri la 1000 de adulți.

Aceste evoluții nu ne îndreptățesc să sperăm într-o redresare pe termen scurt a evoluției demografice. Cel mai probabil, pe termen mediu sau chiar lung. Dar nu de la sine. Situația economică va avea un cuvânt greu de spus chiar dacă literatura de specialitate consacră o relație inversă între natalitate și creșterea economică. Aceeași relație este și între mortalitate și creștere economică pe măsură ce comportamentele de prevenire a îmbolnăvirii și minimul de cunoștințe medicale necesare în caz de îmbolnăvire devin uzuale. Ne așteptăm deci, ca de aici, de la scăderea mortalității să vină primele semnale pozitive și pe termen scurt. Reducerea mortalității prin boli cardiovasculare, de exemplu, ar avea un aport însemnat la reducerea valorii indicatorului care măsoară intensitatea pierderilor de vieți omenești pentru că 75% din decesele de la noi au această cauză față de numai 40% în țări europene.

Dar „non multa sed multum” spuneau latinii. Atunci, măsurilor urgente din sistemul de sănătate este necesar să li se alăture cele din învățământ. Argumentul pentru cele din urmă îl reprezintă nivelul de instruire a populației în vârstă de 15 ani și peste la ultimele două recensăminte: pe total a crescut ponderea populației cu nivel de instruire secundar și terțiar și a scăzut ponderea celor cu nivel de instruire primar. Dar datele generale ascund o capcană. Structura pe vârste a populației adulte după nivelul de instruire relevă evoluții îngrijorătoare. Generațiile adulte tinere în

ultimul an cu date statistice disponibile, numai în Irlanda s-a înregistrat o valoare apropiată: 1,97 născuți vii la o femeie de vârstă fertilă. Cea mai îndepărtată țară de obiectivul înlocuirii simple a generațiilor era Slovacia cu o valoare de 1,20 născuți vii la o femeie de vârstă fertilă.

Același context economic cu perspective optimiste pentru individ și familie ar fi favorabil și reducerii mortalității. Dezvoltare economică și socială înseamnă creșterea produsului intern brut pe locuitor, dar și a calității serviciilor dintre care cele de sănătate au impact imediat.

Obiectivul reducerii mortalității este cu atât mai necesar cu cât mortalitatea se menține la cote înalte la persoane adulte cu vârsta între 40 și 64 de ani, în special la bărbați, adică la persoane aflate la vârste active. Această evoluție este consecința stress-ului vieții cotidiene, marcată de criza economică și socială, dar și a posibilei scăderi a vigorii individului ce a trecut printr-o perioadă de privațiuni de tot felul și care au putut să se manifeste în contextul socio-economic deteriorat.

Cel mai negativ aspect al mortalității este mortalitatea infantilă ale cărei valori, deși mult diminuate față de 1989, plasează încă România în comparabilitate cu țări din lumea a treia și la mare distanță de țări

Consultație pentru studenți

SCHIMBAREA –

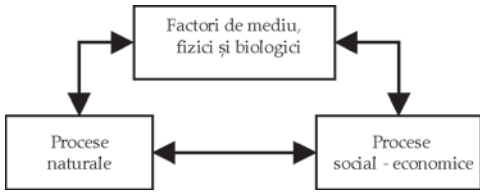
imperativ al dezvoltării durabile

II. Legitățile eficienței și ale echității impun concordanța cu valorile umane

Memorandumul privind învățarea pe tot parcursul vieții, adoptat de Uniunea Europeană în anul 2000, precizează structura sistemului de formare profesională a adulților, după cum urmează: *inițierea* (dobândirea de cunoștințe, priceperi și deprinderi minime, necesare pentru desfășurarea activității explicit definite), *calificarea* (ansamblul de competențe profesionale în măsură să asigure persoanelor desfășurarea de activități specifice unei ocupații, *perfecționarea* (dezvoltarea competențelor profesionale în cadrul aceleiași calificări), *specializarea* (obținerea de cunoștințe și deprinderi într-o arie restrânsă din sfera de cuprindere a ocupației) și *recalificarea sau conversia* (obținerea competențelor specifice unei alte ocupații sau profesii, fundamental diferă de cele dobândite anterior).

Așa cum remarcă Al. King și B. Schneider în Raportul relativ recent al Clubului de la Roma, intitulat atât de sugestiv „Prima revoluție globală”, publicat și în limba română, „Într-o societate deschisă, supusă unor ritmuri de transformare fără precedent, dimensiunea educativ-formativă este atestată de *deschiderea membrilor societății spre schimbare*, de participarea lor conștientă și nemijlocită la fundamentarea, adoptarea și înfăptuirea schimbării globale, având la bază interdependența funcțională și structurală dintre procesele continue și cele discontinue”. După opinia aceluiași, împărțită de tot mai mulți cercetători cu notorietate în domeniu, formarea comportamentală și educarea profesională însoțesc și accelerează dezvoltarea celorlalte subsisteme ale societății, sub presiunea descoperirilor din știință și din tehnologie. Atrage atenția, în acest sens, și studiul prof. univ. dr. I. Avram, din ziarul Economistul, intitulat „Contribuții la conceptualizarea globalizării și a implicațiilor sale”, potrivit căruia, învățământul modern aprofundează cooperarea între formator și student, acesta din urmă devenind conștient de rolul său în procesul învățării și al educării proprii. De altfel, ideile degajate de cele două acțiuni desfășurate la noi în țară anul trecut, sub deviza „Sistemul educațional informatizat – o șansă pentru România”, converg către concluzia că dincolo de efectele pozitive înregistrate în planul conținutului și al eficienței proceselor moderne de pregătire, se înregistrează și o semnificativă reducere a cheltuielilor și duratei de procurare a materialelor de documentare și însușire a cunoștințelor propriu-zise.

1. Reorientarea axiologică în concordanță cu valorile umane și cu legitățile eficienței și ale echității – variabila deterministă a creșterii economice. Examinarea evenimentelor, a fenomenelor și a proceselor din natură și din societate evidențiază două adevăruri axiomatiche, care determină schimbarea concepțiilor și a mentalităților vis-a-vis de creșterea și dezvoltarea economică, de progresul general, de modul de trai și idealul de viață, de aspirații și interese. În primul rând, **societatea** sau socio-sistemul reprezintă o parte integrantă – și dependentă – a **naturii** (ecosistemul), cu impact semnificativ asupra existenței și a conștiinței **omului**. O ipoteză sau, mai precis, un adevăr dezvăluind că omul are o dublă apartenență – la natură și la societate. De aici concluzia potrivit căreia, viața socială (și legitățile care-i guvernează evoluția) depinde de **relațiile de tip cauza-efect** care o călăuzesc. În al doilea rând, între cele trei entități, ca subsisteme de tip stochastic ale **sistemului unitar și coerent om – natura – societate**, se înregistrează permanent un schimb de substanță (sau materie), de energie și de informații posibil de cuantificat cu ajutorul ecuațiilor din chimie, fizică și mecanică. Mai mult decât atât, descoperirile științifice și tehnologice, mondializarea (globalizarea) structurilor politice, sociale, economice, culturale, juridice și chiar morale fac mult mai complex și mai amplu procesul evocat, reclamând efortul de sistematizare a cunoștințelor și de generalizare a conceptelor, metodelor și tehnicilor de operaționalizare (fig. 1).

- Fig. 1 -

Reflectarea adevărului în conștiința umană este modul de integrare directă, nemijlocită a omului în sistemul universal. Pentru a exista și evolua însă, acesta trebuie să devină conștient de **relațiile speciale pe care le are cu societatea**, ca sistem organizat și dinamic, și cu **mediul natural**, la care trebuie să se raporteze permanent. Este vorba de un demers științific având două componente, una **sistematică** (act deliberat al conștientului sub formă de meditație sau reflecție) și alta **intuitivă** – reflectarea în subconștient a activității anterioare a conștientului, exprimând inteligența dobândită ereditar și experiența acumulată prin studiul sistematic, aflate în stare latentă.

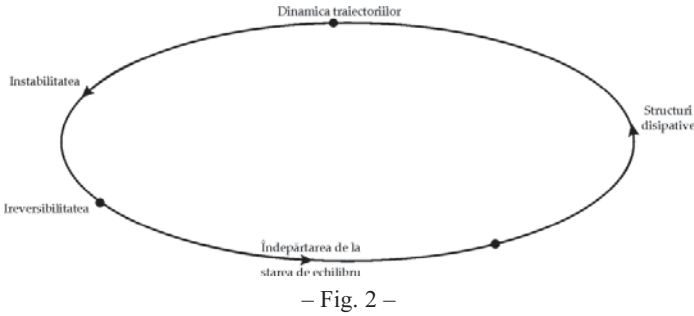
Scopul explicit al acestui travaliu este înlăturarea limitelor umane și a fetișurilor de tot felul, în încercarea de a îmbunătăți performanțele economice, concomitent cu preservarea **echilibrului dinamic** în cadrul sistemului om – natură – societate. Realitatea reorientării axiologice este probată și de extinderea pe care au cunoscut-o, la sfârșitul secolului trecut, „studiile de impact”, materializând faptul că dezvoltarea tehnologică a antrenat și efecte neprevăzute, neintenționate și indozirabile, punând în pericol validitatea ecuației clasice a raportului proporționalității dintre izbănzile tehnologiei și progresul social. De altfel, cercetătorii de notorietate, precum N. Georgescu – Roegen și J. Rifkin, atrăgeau atenția că orice nouă tehnologie complexă necesită un flux energetic sporit și generează o creștere a entropiei (sau dezordinii) mediului înconjurător. Apelând la argumente pertinente, indubitabile, aceștia susțineau că, principala cauză pentru care mai multe programe urmărind evitarea catastrofelor ecologice au fost ignorate este dificultatea schimbării valorilor derivate din organizarea intra și internațională, bazată, acum, pe interesul individual egoist și pe maximizarea beneficiilor personale. Desigur, este păgubitoare și cantonarea în domeniul valorilor ecologice, impunându-se respectarea întregului spectru axiologic, care cuprinde valorile sănătății fizice și psihice, estetice și etice. Pledează, în acest sens, opiniile consacrate viitorului tehnologiilor nucleare, ingineriei genetice ori opțiuni între diferitele scenarii alternative referitoare la **globalitatea** lumii de azi, dar, mai cu seamă, de mâine.

Din câte se știe, în prezent, omenirea se află în plin proces de integrare și de globalizare (liberalizarea comerțului internațional, astfel încât planeta se înfățișează ca o uriașă piață dereglementată, în care bunurile și serviciile pot fi comercializate fără opreliști, ignorându-se total considerentele de ordin social, teritorial sau etic), strâns legate între ele. Primul dintre procese se află sub controlul statelor membre ale formațiunilor integraționiste – regionale sau grupuri regionale – de genul Comunității Europene, NAFTA gravitând în jurul SUA, ori APEC, în care protagonistă este Japonia, iar cel de-al doilea este manipulat de grupuri economice și politice de interese, prin intermediul instituțiilor internaționale, în special financiare și bancare. Între noțiunile de globalitate și globalitate există deosebiri fundamentale. În timp ce globalitatea, dincolo de controversate iscate, contribuie, totuși, la diminuarea tehnologiei avansate, impulsionând creșterea economică, globalismul reprezintă „partea sa perversă, patologică”, în sensul că ignoră identitatea națională, erodează suveranitatea statelor, deformând și uniformizând cât se poate de evident cultura și tradițiile locale.

În sinteză, interesul pentru abordarea **praxiologică** (teorie generală a acțiunii umane) a problemelor reale și a provocărilor actuale decurge din cerința de a se proiecta și alege căi ale dezvoltării sociale organice, cât mai armonioase și neconflictuale, în care omul să îndeplinească rolul de valoare supremă. Din câte se știe, **echilibrul** desemnează o stare posibilă sau probabilă, adică temporală și relativă, a existenței lumii materiale aflată în continuă mișcare. Astfel, la nivelul materiei (substanței), mișcarea induce echilibre mecanice, chimice și termodinamice, al viului – echilibre biologice și ecologice, iar al societății – echilibre sociale, economice, demografice, politice, militare și psihologice. Analiza comparată a echilibrelor menționate arată că manifestarea lor dinamică decurge din starea specifică sistemelor deschise, caracterizate de proprietăți distincte, precum: integralitatea, sumativitatea, centralizarea, descentralizarea, organizarea ierarhică. Cum omul este rodul unor succese interfeerente și asimilări de valori culturale și morale, determinările sociale exercitate concentric asupra sa de-a lungul timpului i-au conferit un rol distinct în angrenajul comunității în care se află integrat, acela de senzor al șanselor de autoinstrucție și de autodepășire. De altfel, amplificarea neîntreruptă a potențialului său de

creator al bunurilor materiale și spirituale, ca urmare a acumulării sistematice a cunoștințelor teoretice și a deprinderilor practice, a condus la creșterea substanțială a capacității omului de a parcurge în timp util procesele din natura și din societate, precum și a mecanismelor care le generează, conștientizându-l asupra posibilităților reale de a le orienta în direcția dorită. Meditând asupra nenumăratelor provocări ale evoluțiilor contemporane, acțiunile sociale ale omului urmăresc nu numai surmontarea acestora, ci și ameliorarea calității vieții și a muncii. Speranța de mai bine a fost și rămâne legată de posibilitatea transformării eficiente, sub raport economic, tehnologic și ecologic, a resurselor existente în bunuri și servicii solicitate de piață la scară locală, națională și internațională.

Depășindu-se cadrul îngust, mecanicist, se constată că **realitatea obiectivă**, supusă legilor naturii, *poate fi înțeleasă și cunoscută* prin gândirea umană. Cercetările efectuate de Clausius și Lord Kelvin aveau să impună conceptul de entropie (mărimă fizică ce evidențiază degradarea energiei unui sistem, ce nu poate fi conservată; în științele economice și sociale, comportamentale, entropia exprimă gradul de dezordine sau turbulență) cu ajutorul căruia pot fi caracterizate procesele ireversibile. Astfel, acolo unde se opresc legile generale ale termodinamicii este revelat rolul constructiv al ireversibilității, așa cum rezultă și din schema evoluției structurilor disipative (fig. 2).

- Fig. 2 -

Din câte se poate constata, există două modalități de evoluție, una legată de trecut se îndreaptă spre starea de echilibru, iar cealaltă deschisă spre viitor, cea disipativă reprezintă șansa singularității aleatorii sau întâmplătoare.

2. Acțiunea socială performantă – expresie a automotivației resurselor umane. În esență, activitatea umană este călăuzită de două

Facultatea de Marketing

și Comerț Exterior

Prof. univ. dr. Ion A. POPESCU,
Conf. univ. dr. Aurelian A. BONDREA,
decanul facultății

În pofida faptului că dispune de resurse considerate a fi un bun suport pentru dezvoltarea socială și economică, România înregistrează, din păcate, de prea mult timp, un deficit de performanță

obiective fundamentale, de a căror înfăptuire în timp util, cât mai scurt posibil adică, depinde calitatea vieții și a muncii, la nivelul individului și al grupului în care acesta se află integrat, al societății în întregul său.

Pe de o parte, transformarea, în condiții de eficiență economică, tehnologică și ecologică, a resurselor disponibile în bunuri și servicii solicitate de piață în vederea satisfacerii nevoilor fundamentale ale omului (hrană, adăpost, îmbrăcăminte, educație, sănătate) și ale societății (infrastructura, justiția și protecția socială ș.a.). Este de notorietate de-acum: nevoile și aspirațiile omului depășesc, de regulă, posibilitățile existente la un moment dat, limitate și tot mai costisitoare, iar cerința satisfacerii acestora generează creativitate și ingeniozitate, progres științific, tehnologic și social.

Pe de altă parte, **cunoașterea proceselor din natură și din societate, precum și a mecanismelor care le generează evoluția**, în scopul stăpânirii și al orientării lor în folosul omului. Un demers logic și rațional, în care schimbările (S) pot fi cuantificate sau măsurate cu ajutorul ecuației:

$$S=f(S+p) \cdot D \cdot E$$

în care I exprimă gradul de insatisfacție produsă de situația existentă, C – valoarea și calitatea cunoștințelor și a experienței acumulate, P – performanțele înregistrate în activitatea curentă, D – valorile conceptuale acceptate pentru evoluția stărilor viitoare, iar E – raportarea permanentă la etaloanele de performanță.

Pentru a determina impactul economico-social se apelează la inegalitatea:

$$I \geq C_p$$

în care C_p exprimă costurile sociale și economice ale schimbării.

Prin urmare, **schimbarea economică** este consecința directă a câtorva factori semnificativi – printre care adâncirea diviziunii internaționale a muncii, conversia descoperirilor științifice și tehnologice, flexibilitatea mediului de afaceri și mondializarea (globalizarea) proceselor politice, sociale, economice, ecologice, culturale, juridice și chiar morale – care induc, inevitabil, modificări semnificative în atitudinea și în mentalitatea oamenilor, cunoscute sub denumirea generică de **motivație a vieții și a muncii**.

În cea mai largă accepțiune, motivația este demersul sau **procesul prin care oamenii aleg între mai multe variante posibile de comportament, pentru a-și atinge scopurile personale**; între acestea și management apare, incontestabil, o legătură organică. Cu alte cuvinte, omul își găsește în activitatea fizică ori intelectuală un deuseu al energiei și al creativității aflate în stare latentă, putând constitui un factor dinamizator sau, dimpotrivă, de stagnare al activității desfășurate. În consecință, indiferent care este domeniul activității concrete, motivația apare ca un „contact psihologic” pornind de la dezideratele fiecărei părți în raport cu cealaltă, care trebuie împlinite. Spre deosebire de contractele formale, la cel psihologic termenii nu sunt expliți, ceea ce face ca eficiența și calitatea muncii prestate să fie consecința influenței a două seturi de factori: aptitudinile, capacitățile și cunoștințele personale, și, respectiv, atitudinile, motivele, nevoile și așteptările la care se recurge pentru alegerea tipului de comportament.

În societatea modernă, schimbările se accelerează neconținut, ajungându-se la un punct critic ce amenință să depășească, uneori, capacitatea liderilor politici de a stăpâni și, deci, de a conduce efectiv evoluția evenimentelor și a proceselor social-economice, de unde nevoia obiectivă de a cunoaște și orienta structura și dinamica acestora.

Schimbările tot mai frecvente din societatea contemporană, mai ales în perioada tranzițiilor sociale și economice sunt însoțite, inevitabil, de **anumite riscuri**, motiv pentru care procesul de fundamentare și adoptare a deciziilor investiționale trebuie completat cu o temeinică analiză a riscurilor.

Pentru integrarea riscului în procesul de fundamentare și de adoptare a deciziei se apelează la anumite metode, printre care metoda ratei de actualizare a riscului și metoda echivalenței certe.

Dacă prefacerile coincid cu acțiuni sociale revoluționare, de natură ideologică adică, atunci în afara factorilor clasici de generare a schimbării, cum ar fi ritmul descoperirilor științifice și tehnologice, inclusiv în domeniul managementului, ori progresul general la scară universală, **intervine și starea emoțională a populației**, care poate potența sau, dimpotrivă, estompa conținutul și viteza reformelor. În acest context, încurajarea efectelor pozitive și, respectiv, prevenirea și eliminarea celor negative se realizează prin inițiative legislative și decizii vizând organizarea și orientarea societății spre obiectivele sau țintele prestabilite. Altfel spus, întotdeauna, succesul acțiunilor sociale **este direct proporțional cu perioada în care motivația decidenților devine automotivație celor chemați să înfăptuiască obiectivele și proiectele stabilite**. Nu o dată, vidul de putere și de autoritate, ezitățile în aplicarea măsurilor convenite au dus la dispariția energiei și a resurselor disponibile, pierzându-se, astfel, oportunități și conjuncturi favorabile. Mai mult decât atât, se lasă spațiu de manevră anarhiei și improvizației, corupției și fraudei, evaziunii maligine.

3. Schimbarea dirijată sau orientată, prin conducerea (managementul) strategică. Adaptarea la condițiile concrete de mediu economico-social și fizic, dar, mai ales, la cerințele și exigențele prezente și viitoare presupun, de fapt, o succesiune de schimbări în planul metodologiei și al atitudinii, sub presiunea unor factori strategici, precum **informația, cunoașterea și creativitatea**, specifice conducerii științifice, profesioniștii, prin excelență, de tip prospectiv. Prin intermediul comunicării, aceste concepte valorice devin instrumente ale competiției în plan intern și internațional, plasând agenții economici și țara respectivă într-o poziție favorabilă în cadrul concurenței tot mai acerbe. De altfel, activitatea managerului se concretizează prin intermediul anumitor roluri: **interpersonale** (reprezentare și lider de legătură cu asigurații sau cu persoanele și instituțiile din exterior, în scopul promovării intereselor și nevoilor colectivității umane respective), **informaționale** (monitorizarea informațiilor și a opiniilor referitoare la activitatea colectivității pe care o reprezintă) și **decisionale**, vizând soluționarea disfuncționalităților și punerea în aplicare a strategiilor care să conducă la schimbare. Cu alte

fundamentare, adoptate și înfăptuite a deciziilor urmărind edificarea societății dorite. În consecință, prin conținut și formă, comunicarea trebuie să fie subordonată realizării obiectivelor prestabilite, respectând anumite norme de etică specifice, negăsite în cultura și strategia organizațională, în etica individuală a managerilor. După cum se poate intui, managerul nu comunică la întâmplare, după bunul plac, ci în conformitate cu anumite cerințe și strategii capabile să asigure schimbarea, în care managerul sau liderul de opinie îndeplinește o multitudine de valori: de reprezentare și negociator, de moderator și diseminator al informațiilor, de alocare a resurselor.

5. Particularitățile schimbărilor din țara noastră. Din câte se știe, schimbările din România au ținte precise, decurgând din opțiunea ideologică în favoarea statului de drept, democratic și a economiei de piață, dar și din voința generală, a clasei politice și a populației, de integrare în structurile euroatlantice. Ambele demersuri, dar mai cu seamă aderarea la Uniunea Europeană și la NATO implică îndeplinirea anumitor criterii și standarde stricte, punctuale. Astfel, în conformitate cu hotărârile Consiliului European de la Copenhaga (iunie 1993), apartenența la UE presupune, cu precădere, îndeplinirea următoarelor condiții, devenite obiective obligatorii: **existența economiei de piață funcționale și capacitatea de a face față presiunii concurențiale și forțelor pieței din cadrul organizației**.

În vederea atingerii acestor ținte, Comisia Europeană a declanșat un mecanism extrem de complex și de pragmatic de sprijinire a eforturilor autorităților române, analizând sistematic, anual modul în care se acționează și rezultatele obținute în înfăptuirea reformelor politice, sociale, economice și juridice, inclusiv riscurile și costurile pe care acestea le implică, în scopul reducerii lor. Spre exemplu, în Raportul Comisiei din 5 noiembrie 2003 sunt evidențiate progresele semnificative făcute în direcția liberalizării prețurilor și schimburilor comerciale, a instituirii sistemului juridic adecvat, inclusiv în ceea ce privește dreptul de proprietate, a dezvoltării sectorului financiar-bancar și, nu în ultimul rând, a eliminării obstacolelor de la intrarea sau ieșirea pe piață. În pofida aprecierilor încurajatoare, inclusiv cu privire la reducerea inflației și a dobânzilor, anul 2004 rămâne decisiv pentru aderarea, în 2007, la Uniunea Europeană.

Analiza atentă a evoluțiilor din România în cei 14 ani de tranziție dezvăluie câteva concluzii fundamentale vis-a-vis de subiectul examinat, cu precădere criza decizională la nivel macrosocial și criza managerială la nivel micro, al agenților economici și al instituțiilor financiar-bancare, generate de ezitățile și de inconsecvențele în înfăptuirea reformelor compatibile cu progresul și competiția generală, cu structurile entităților spre care aspirăm.

Aflată, din păcate, de prea mult timp sub tirania haosului tranziției, România parcurge o perioadă mai mult decât dificilă, dramatică sub raportul nivelului de trai. De fapt, începând cu secolul care abia a debutat, schimbarea devine, în societatea modernă, un proces neîntrerupt ce afectează deopotrivă structurile politice, sociale, economice, culturale și educaționale, dar și atitudinea și mentalitatea oamenilor. Un asemenea postulat capătă în consistență și în semnificație în perioada tranzițiilor, de la cele ideologice la cele de restructurare, cum este cazul țării noastre, aflată sub incidența unor iminente obiective majore ale puterii și clasei politice, ale societății civile și academice, ale populației în general:

A. Stoparea declinului produsului intern brut (PIB) și demararea neîntârziată a creșterii economice reale. Analiza dinamicii PIB-ului și investițiilor, a exporturilor raportate la importuri poate conduce la concluzii edificatoare. În pofida faptului că dispune de resurse considerate a fi un bun suport pentru dezvoltarea socială și economică, România înregistrează, din păcate, de prea mult timp, un „deficit de performanță”. La constrângerile creșterii economice mondiale, generate de amplificarea presiunilor asupra lumii naturale, de care rămânem, totuși, dependenți, se adaugă și grave erori în fundamentarea și stabilirea strategiei (imaginaie clară despre ceea ce trebuie realizat într-o anumită perioadă de timp, implicând organizarea resurselor în vederea atingerii unor obiective prestabilite) vizând depășirea perioadei de tranziție, care a dus la desființarea a peste cinci milioane de locuri de muncă și la diminuarea considerabilă a substanței economice a unităților producătoare de bunuri și servicii, implicit și a capacității concurențiale a acestora. Din câte se știe, unitățile dezafectate au fost „valorificate” prin vânzarea materialelor recuperabile, adică fier vechi.

B. Stimularea investițiilor, cu precădere în factori de producție – motorul dezvoltării durabile. Estimarea investițiilor la nivelul unui deceniu (tabelul 1) evidențiază **existența unei ciclicități**, respectiv în perioada de avânt are loc o explozie investițională, iar în cea de recesiune se înregistrează o restrângere drastică a cheltuielilor în domeniu.

Ani	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Sector	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Servicii	34,08	30,8	40,6	39,0	42,5	38,6	40,6	40,9	42,1	42,2
Construcții	2,0	2,5	2,8	5,4	5,2	6,3	8,3	7,0	6,9	6,7
Industria	54,5	56,5	50,0	36,9	41,6	43,9	44,8	45,6	44,3	44,5
Agricultură	9,55	10,2	6,6	18,7	10,7	11,2	6,3	6,5	6,7	6,6

Sursa: Date prelucrate după Anuarul Statistic al României 1990-2000 și Centrul Român de Comerț Exterior (Internet).

Demersul analitic arată schimbări semnificative și disproportii flagrante având impact asupra evoluțiilor social-economice, și nu numai, dintre care enumerăm:

b₁. Modificarea radicală a orientării investițiilor pe principalele sectoare de activitate – creșterea constantă a eforturilor investiționale în sectorul serviciilor (de la 34 la sută în 1991 la 42,2 în 2000), concomitent cu reducerea celor din industrie (de la 54,5 la sută la 44,5) și din agricultură (de la 9,55 la sută la 6,6) – în concordanță cu tendințele internaționale și cu exigențele economiei moderne, în care serviciile contribuie cu peste 50 la sută la crearea PIB. De semnalat, totuși, că restrângerea efortului investițional în agricultură a afectat într-o anumită măsură securitatea alimentară a țării și echilibrul balanței comerciale externe.

b₂. Dezvoltarea accentuată și modernizarea bazei tehnico-materiale a activităților în domenii precum: instituții financiar-bancare, asigurări, poștă, telecomunicații, deși în unele cazuri au fost ignorate criteriile de eficiență și de utilitate, construindu-se sedii luxuase dar mai puțin funcționale,

b₃. Extinderea procesului investițional în comerț și turism a fost însoțită de reducerea activității desfășurate, diminuându-se sever eficiența economică,

b₄. Reducerea constantă a investițiilor în agricultură și în industrie a generat un accentuat proces de deteriorare a bazei tehnico-materiale și, implicit, a capacității competiționale pe piața internă și externă

Desigur, restrângerea investițiilor la nivelul economiei naționale, în comparație cu perioada anterioară a reprezentat una dintre principalele cauze ale prăbușirii economice, perpetuată de-a lungul deceniului, cu efecte negative asupra nivelului PIB-ului și al ocupării resurselor umane, al competitivității economiei românești în ansamblu. În opinia analiștilor, prelungirea inflației pe întreaga perioadă și politica monetară deficitară promovată au redus substanțial posibilitățile agenților economici de a investi, ceea ce reflectă lipsa strategiilor coerente vizând privatizarea, restructurarea și modernizarea economiei naționale, neîmplicarea puterii politice, în limitele atribuțiilor legale, în stimularea investițiilor prin folosirea pârghiilor și instrumentelor utilizate de statele prospere: credite, rata dobânzilor, impozite, taxe, crearea infrastructurii ș.a.

Primul și cel mai dur fenomen apărut după aplicarea măsurilor vizând schimbarea sistemului economic a fost căderea alarmantă a producției, iar prin efectul de antrenare a determinat efecte nedorite în toate sectoarele vieții economice și sociale. În context, comerțul exterior al țării a preluat acest șoc, manifestat cu precădere în reducerea sa drastică, dar diferențiat pe cele două componente – export și import. De asemenea, s-a modificat considerabil și orientarea geografică a relațiilor noastre externe și, în primul rând, a comerțului exterior. Treccrea la noul sistem economic a însemnat și reglementări noi în domeniul politicii comerciale, al căror efect direct s-a indus în domenii ce se interfează ori au impact asupra comerțului exterior; ele au avut consecințe, de cele mai multe ori în sens negativ.

C. Creșterea mai accelerată a exporturilor în comparație cu importurile – mijloc de prevenire a presiunilor, endogene ori exogene. În perioada celor 10 ani examinați, exportul românesc a înregistrat un regres accelerat, urmat de o creștere lentă.

Această problemă presupune însă o analiză de sine stătătoare.

Televiziunea *România de Mâine* post național, universitar și cultural

• De luni până duminică, la ora 6, **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică).

• De luni până vineri, la ora 22, **Presa pe diagonală**.

• Duminică, 15 februarie 2004, ora 19

Teleenciclopedia valorilor românești

Filme documentare: •*George Enescu*; •*Traian Vuia*;

•*Soarele negru*; •*Este bun cu ziua*.

Filme la tvRM

Joi, 12 februarie 2004, ora 19

PE URMELE CRIMEI (Două părți)

Regizor: Alain Dhenaut

Poliția criminalistică a apărut în urmă cu un secol. De atunci, a început să joace un rol din ce în ce mai important în anchete.

Ca știință, criminalistica s-a născut din colaborarea, câteodată tumultuoasă, dintre omul de știință și detectiv.

Acest film ne oferă o privire de ansamblu asupra celor mai interesante cazuri din ultimul secol.

Sâmbătă, 14 februarie 2004, ora 21

VACANȚĂ TRAGICĂ

Producție a Casei de filme nr. 3 – Studioul Cinematografic București

Scenariul: Alexandru Mitru, după romanul „Nada florilor” de Mihail Sadoveanu

Regia: Constantin Vaeni

Distribuție: Mircea Albulescu, Mircea Diaconu, Mitică Popescu, Florin Zamfirescu, Octavian Cotescu, Anda Onessa, Remus Mărgineanu

În cadrul idilic al sfârșitului de secol XIX, într-un târg moldovenesc, un adolescent – venit în vacanță – trăiește prima experiență dramatică de viață, care îi va marca întreaga existență: întâlnirea – sfârșit tragic – cu câțiva militanți ai primelor cercuri socialiste din România. Film de atmosferă, prilej de reîntâlnire cu câțiva dintre foarte bunii actori ai cinematografiei române.

P r o g r a m u l

Televiziunii *România de Mâine* (tvRM)

LUNI 9 februarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică).
Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Cum să începem o afacere?** (11) (film documentar)

10:30 **Club folk**. Emisiune de Mircea Bodolan (r)

11:30 **Film artistic românesc. Duios Anastasia trecea** – prefață Florin Mihăilescu, director de imagine, prof.univ.dr. la Universitatea de teatru și film, în dialog cu Ion Bucheru

13:15 **Gala muzicii culte**. Emisiune de Mihai Darie (r)

14:00 **Știri tvRM**

14:10 **Film artistic. Yvette** (Franța)

16:00 Preluare **Deutsche Welle. Jurnal european**

16:30 **Not yet but soon** (limba engleză pentru începători).
Realizator: Doru Enache

17:00 **Ferestre spre Europa (2)** (film documentar)

17:30 **Muzică populară. cu Ansamblul folcloric „Țara Vrancei” din Focșani**. Realizator: Theodora Popescu

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Curier juridic**

18:30 **Actualități**

19:00 **Ora melomanului. „Farmecul operetei”**.
Emisiune de Dumitru Cucu

20:00 **Dincolo de arenă. Jocurile Olimpice și sportivii români calificați**. Emisiune în direct, de Mugur Popovici

21:00 **Academica: Cultură fără tranziție. Despre teoria elitelor**.
Realizator: Nicolae Dan Frunteletă

22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau

23:50 **24 de ore**

00:20 Program nocturn

02:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau (r)

05:00 Program nocturn

MARȚI 10 februarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică).
Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Cum să începem o afacere?** (12) (film documentar)

10:30 **Academica: Cultură fără tranziție. Despre teoria elitelor**.
Realizator: Nicolae Dan Frunteletă (r)

11:30 **Film artistic. Crinul din vale** (Franța)

13:30 **Not yet but soon** (limba engleză pentru începători).
Realizator: Doru Enache

14:00 **Știri tvRM**

14:10 **Film documentar. Sărbătoare la Cannes** (Franța)

15:40 **Fantezii muzicale la acordeon** cu Nick Onilă.
Realizator: Dumitru Cucu

16:00 Preluare **Deutsche Welle. Măine este astăzi** – magazin științific

16:30 **Repere românești**. Emisiune de Silvia Frimu (r)

17:00 **Magazin cultural britanic (2)** (film documentar)

17:30 **Videoteca muzicii populare. Solistă: Ștefania Stere**.
Realizator: Dumitru Cucu

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Curier juridic**

18:30 **Actualități**

19:00 **Panaîit Istrati** (film documentar)

20:00 **Fairplay. Sportivii români în competițiile internaționale**.
Talk-show pe probleme de actualitate ale sportului.
Realizator: Mugur Popovici

21:00 **Academica: Calitatea învățământului superior (criterii, politici, evaluări)**. Realizatori: prof.univ.dr. Nicolae Radu și Ilie Ciurescu

22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau

23:50 **24 de ore**

00:20 Program nocturn

02:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau (r)

05:00 Program nocturn

MIERCURI 11 februarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică).
Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Cum să începem o afacere?** (13) (film documentar)

10:30 **Patrimoniul cultural al umanității. Burgos**

11:30 **Film artistic românesc. Întoarcerea lui Vodă Lăpușneanu** – prefață cu Malvina Urșianu, regizor (în dialog cu Ion Bucheru)

14:00 **Știri tvRM**

14:10 **Film artistic. Pierre și Jean** (Franța)

15:45 Promo – pauză

16:00 Preluare **Deutsche Welle. Măine este astăzi** – magazin științific

16:30 **Lumea de mâine. Biotehnos! Invitat: G. Mecinicschi**.
Realizator: Alexandru Mironov

17:30 **Vorbiți, scrieți românește!** Emisiune de Valeriu Marinescu

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Curier juridic**

18:30 **Actualități**

19:00 **Ani de liceu. Cu...și despre elevii Liceului „George Coșbuc”**.
Realizatori: Alina Motoc și Mugur Popovici

20:00 **Repere românești. Un om între oameni: Gabi Ionescu, primar – Slobozia**. Emisiune de Silvia Frimu

20:30 **Gala muzicii culte. Laureeți în studio**.
Emisiune de Mihai Darie

21:00 **Academica: România în lume**. Emisiune în direct, de Nicolae Mardari

22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau

23:50 **24 de ore**

00:20 Program nocturn

02:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau (r)

05:00 Program nocturn

JOI 12 februarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică).
Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Cum să începem o afacere?** (14) (film documentar)

10:30 **Academica: România în lume**.
Emisiune de Nicolae Mardari (r)

11:30 **Film artistic. Moș Goriot** (Franța)

13:05 **Gala muzicii culte**. Emisiune de Mihai Darie (r)

13:30 **Tinerii și sportul** (film documentar)

14:00 **Știri tvRM**

14:10 **Film documentar. Ingenue și femei fatale**

15:10 **Trăiește-ți arta!** Invitat: *Mihai Zamfir*.
Emisiune de Marina Roman – Boiangiu

16:00 Preluare **Deutsche Welle. Măine este astăzi** – magazin științific

16:30 **Economia pentru toți. Noutăți în meteorologia românească**.
Emisiune de conf.univ.dr. Mariana Baicu

17:30 **Întâlnire cu folclorul. Cântă: Maria Ghinea, Marius Măgureanu, Maria Loboș, Vasile Ciobanu, Maria Tătaru Bodea, Victor Buștean**.
Emisiune de Theodora Popescu

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Curier juridic**

18:30 **Actualități**

19:00 **Film documentar cinematografic. Pe urmele crimei (I)** (Franța)

20:00 **Barcelona** (film documentar)

21:00 **Academica. Costurile și beneficiile integrării**.
Realizator: conf.univ.dr. Eugen Ghiorghită

22:00 **Presa pe diagonală**. Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau

23:50 **24 de ore**

00:20 Program nocturn

02:30 **Show-ul de noapte**. Emisiune de George Nicolau (r)

05:00 Program nocturn

VINERI 13 februarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică).
Realizator: Mugur Popovici

9:50 **Știri tvRM**

10:00 **Cum să începem o afacere?** (15) (film documentar)

10:30 **Economia pentru toți. Noutăți în meteorologia românească**.
Emisiune de conf.univ.dr. Mariana Baicu (r)

11:30 **Film artistic românesc. Secvențe** – prefață cu Florin Mihăilescu (în dialog cu Ion Bucheru)

13:30 **Café – concert**. Emisiune de Dumitru Cucu

14:00 **Știri tvRM**

14:10 **Film artistic. Pèrre Amable** (Franța)

16:00 Preluare **Deutsche Welle. Arte 21**

16:30 **Forum IT. Hârtia, fără viitor?**
Emisiune în direct de Cătălin Grosu

17:30 **Întâlnire cu folclorul. Soliști: Victoria Vlase, Maria Briea, Anișoara Vlaicu, Nelu Șoptorean, Nicolae Mihai – Gruia, Livia Sorlea, Maria Șalaru**. Emisiune de Theodora Popescu

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Deschide cartea**. Emisiune de Alexandru Mironov

18:30 **Actualități**

19:00 **Film documentar**

20:00 **Viața de student în campusul Universității Spiru Haret – Facultatea de Muzică**. Emisiune de Alina Motoc și Mugur Popovici

21:00 **Omul, ființă de lumină**. Emisiune de Cătălin Grosu

22:00 **Presa pe diagonală** Emisiune în direct, realizată de Cătălina Enache

22:30 **Cântecul și casa lui Soliști: Petre Săbădeanu, Maria Dragomiroiu, Elena Merișoreanu**.
Emisiune de Ionela Prodan (r)

23:30 **Brâncuși - Târgu Jiu** (film documentar)

23:50 **24 de ore**

00:20 Program nocturn

SÂMBĂȚĂ 14 februarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică).
Realizator: Mugur Popovici

10:00 **Vorbiți, scrieți românește!** Emisiune de Valeriu Marinescu (r)

10:30 **De pe plaiuri românești. Interpreți de frunte: Sava Negreanu Brudașcu, Mioara Velicu, Maria Dragomiroiu, Țița Ștefan**.
Realizator: Theodora Popescu

11:00 **Școala de sâmbătă. „Să fii sănătos!”**
Emisiune de Cătălin Grosu

12:00 **Agricultura, încotro? Plantele textile**.
Emisiune în direct, de prof.univ.dr. Constantin Pintilie

13:00 **Lumea de mâine. Biotehnos! Invitat: G. Mecinicschi**.
Realizator: Alexandru Mironov (r)

14:00 **Cinepanorama**. Emisiune de Eugen Atanasiu

15:00 **Societate și cultură. Case memoriale**.
Realizator: Ion Dodu Bălan

16:00 **Caleidoscop**. Emisiune de Ion Bucheru

17:00 **Trăiește-ți arta! Invitat: Colea Răutu**.
Emisiune de Marina Roman – Boiangiu

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Deschide cartea**. Emisiune de Alexandru Mironov

18:30 **Actualități**

19:00 **O melodie pentru fiecare. Mozaic muzical**.
Emisiune de Dumitru Cucu

19:30 **Poeme transilvane** (film documentar)

20:00 **Gala muzicii culte. Recital de vioară și chitară: Aldo și Anna Minella (Italia)**. Emisiune de Mihai Darie

21:00 **Film artistic românesc. Vacanță tragică** – prefață cu regizorul Constantin Vaeni (în dialog cu Ion Bucheru)

22:30 **Café – concert**. Emisiune de Dumitru Cucu

23:00 **Autostar**. Emisiune de Gavrilă Inoan

23:30 **Săptămâna externă**

00:00 **Muzică populară. Cântă: Veta Biriș, Gheorghe Roșoga, Laura Lavric**. Emisiune de Theodora Popescu

00:30 Program nocturn

DUMINICĂ 15 februarie 2004

6:00 **Matinal** (informații utile, sfatul medicului, gimnastică, revista presei, interviuri, muzică).
Realizator: Mugur Popovici

9:00 **Credință și viață**. Emisiune de Sorin Bejan

10:00 **Planeta copiilor**. Emisiune de Ștefan Iordache și Mihaela Matei

11:00 **Medicul vă ascultă**. Realizator: George Nicolau

12:00 **Agricultura, încotro? Plantele textile**.
Emisiune de prof.univ.dr. Constantin Pintilie (r)

13:00 **Week-end magazin**

16:00 **Club folk**. Emisiune de Mircea Bodolan

17:00 **Club internațional**. Emisiune de Ioana Nitobe

18:00 **Știri tvRM**

18:05 **Cafeneaua literară artistică**. În dialog scriitorii: Nicolae Dan Frunteletă și Corneliu Leu. Emisiune de Vlad Leu

18:30 **Actualități**

19:00 **Teleenciclopedia valorilor românești. Filme documentare: •George Enescu; •Traian Vuia; •Soarele negru; •Este bun cu ziua**. Realizator: Ion Bucheru

20:00 **Îți mai aduci aminte, doamnă?** Emisiune de Ionela Prodan

21:00 **Film serial: Arsene Lupin**, ep. 12 – *Tablourile lui Fornbull* (Franța)

22:00 **Melodii nemuritoare. Solist: Constantin Florescu**.
Realizator: Dumitru Cucu

22:30 **Forum IT. Hârtia, fără viitor?**
Emisiune realizată de Cătălin Grosu (r)

23:30 **Săptămâna internă**

00:00 **Giuvaieruri ale muzicii populare. Soliști: Maria Dragomiroiu, Radu Ciordas, Mioara Velicu**.
Realizator Theodora Popescu

00:30 Program nocturn

Opinia națională

Telefoane:
**410.39.11 și
410.39.13,**
interioare:
116, 122, 105
Fax:
411.33.84

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ ESTE EDITATĂ DE FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE.

Instituție social - umanistă de cultură, știință și învățământ
Revista se poate procura prin abonament de la toate oficiile poștale din țară. În Catalogul RODIPET, revista se regăsește la poziția 2.256.
Solicitări de abonamente se pot adresa redacției, cu plata prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: *Opinia națională*, Splaiul Independenței nr. 313, Sectorul 6, București, Cont 2511.1-23.1/rol - B.C.R. – Sucursala Unirea.

ISSN 1221-4019

Machetarea computerizată și tiparul executate de
**LABORATORUL DE TEHNOREDACTARE ȘI TIPOGRAFIA
FUNDAȚIEI ROMÂNIA DE MÂINE**

Publicația OPINIA NAȚIONALĂ este înregistrată la Oculul de Stat pentru Invenții și Mărci la nr. 24.000/7.090.672 din 3 septembrie 1997.

Diplome de merit tuturor studenților ... care le merită

Oricine analizează cu luare aminte conținutul și structura activității desfășurate la Universitatea *Spiru Haret* remarcă dintr-un început îngemănarea creatoare a demersului educațional cu cercetarea științifică de anvergură și cu actul cultural în dimensiuni naționale. Tocmai pe calea acestei sinteze organice a eforturilor de creație, Universitatea *Spiru Haret* iradiază pretutindeni și primește de oriunde ideile novatoare, transpune virtualitățile creatoare în registrul împlinirii lor firești, își asumă destinul, uneori de neînviat astăzi, al cultivării valorilor naționale și al resurecției conștiinței românești, propagă virtuțile democrației și ale statului de drept, vine, mai cu seamă, în sprijinul aspirațiilor de înaltă pregătire profesională prin care se caracterizează o bună parte din tinerile generații ale României. Iar un asemenea focar iradiant de spiritualitate este întreținut printr-un continuu efort de analiză și autoanaliză, prin transformarea fiecărei facultăți într-un for de inițiere în dezbateri și un autentic laborator de creație.

Tocmai acestei realități i se circumscriu, în perioada actuală, adunările din fiecare facultate, prilejuite de conferirea, pentru anul universitar 2003-2004, a burselor și a Diplomelor de Merit **tuturor** studenților care în anul precedent de învățământ au obținut media generală de minimum 9 (nouă). Dincolo de atmosfera sărbătorească specifică unor asemenea adunări, se regăsește climatul autoevaluării temeinice. Cadre

didactice și studenți analizează în profunzime activitatea desfășurată până astăzi, cu evidențierea tuturor momentelor specifice, cu greutățile întâmpinate și cu soluțiile, concrete sau virtuale, de depășire a eventualelor praguri, cu proiectarea speranțelor de mai bine. Faptul că Universitatea *Spiru Haret* atribuie burse într-un număr **nelimitat** de alt criteriu decât cel al pregătirii de înalt nivel constituie, pentru fiecare student, un stimul

dr. Ioan N. Roșca, recent laureat al unui premiu conferit de Academia Română. Ori cunoscutii universitari și cercetători științifici precum Gh.Al. Cazan, Cornel Popa, Axinte Dobre, Ioan C. Ivanciu, Sultana Craia, Valeriu Răpeanu, Adrian Păunescu și Marin Aiftincă (profesori asociați). Studenții reușiți, marțea trecută, în sala 206, s-au întreținut, tocmai pe seama pregătirii lor profesionale, cu prof. univ. dr. Ioan N. Roșca, decanul facultății, și conf. univ.

li s-au înmănat Diplomele de Merit pentru rezultatele superioare obținute în anul universitar precedent.

Adunarea a luat sfârșit printr-o fotografiere în grup, zisă și „de familie”, dar și cu speranța că, la evenimentul similar din anul viitor, numărul laureaților burselor de merit va fi mult mai mare.

Unei asemenea speranțe îi asociem urările noastre de împlinire.

Mihai IORDĂNESCU

La Facultatea de Filosofie și Jurnalism

material, dar și unul moral, o provocare pentru orgoliul și demnitatea lui.

Această realitate s-a manifestat, parcă și mai pregnant, în cazul Facultății de Filosofie și Jurnalism tocmai datorită prestigiului său binecunoscut. În acest sens este suficient să amintim că aici predau profesori universitari precum Ion Tudosescu, autorul unui *Tratat de ontologie* care constituie o lucrare de referință pentru cultura filosofică românească și nu numai. Sau prof. univ.

dr. Sultana Craia, prodecanul facultății. Expunerile și dialogurile astfel prilejuite, în centrul cărora s-au aflat inclusiv referirile făcute la cei șapte bursieri cu medii generale peste 9 (studenți în anii III și IV ai Facultății de Filosofie și Jurnalism), constituie tot atâtea teme de reflecție, de analiză și autoanaliză, dar și stimuli pentru voința și capacitatea de pregătire a tinerilor prezenți. Tocmai în această fertilă ambianță au fost nominalizați cei șapte bursieri și, în aplauzele celor prezenți,

O remarcabilă instituție de învățământ preuniversitar Liceul Cozia din Râmnicu Vâlcea al Fundației România de Mâine

Prof. Irina UREA
Directoarea Liceului Cozia

Prin structura ei și prin eforturile susținute în direcția promovării învățământului, cercetării științifice și culturii românești, Fundația *România de Mâine* și-a câștigat un binemeritat prestigiu național și nu numai. Toate nucleele instituționale care funcționează sub autoritatea ei, în frunte cu Universitatea *Spiru Haret*, se remarcă prin propensiunea pentru valoare, pentru calitate, pentru promovarea intereselor fundamentale românești. Iar prin asemenea atribute, activitățile specifice instituțiilor din cadrul Fundației *România de Mâine* se complinesc, se amplifică și se modernizează într-o sinteză organică.

Tocmai din această perspectivă, Liceul *Cozia* din Râmnicu Vâlcea a luat ființă și își desfășoară activitatea cu bune rezultate în cadrul Fundației *România de Mâine*. El funcționează pe baza aprobării nr. 39498(9.09.1998) a MEC și a autorizației acordată în temeiul hotărârii CNEAIP nr.97/18.12.2001, aprobată de MEN prin Ordinul ministrului 3721/2.04.2003.

Liceul *Cozia* este structurat pe următoarele profile:

1. Profilul real, specializarea matematică-informatică;
 2. Profilul servicii, specializarea administrativ /tehnician în administrația publică.
- Apariția acestui liceu a luat în calcul, în primul rând, transformările economice din țara noastră, trecerea la economia de piață descentralizată, existența unui număr mare de persoane fizice care desfășoară activități cu profil economico-administrativ și comercial și, nu în ultimul rând, apariția unor ocupații moderne.
- Premisa generală a proiectului de înființare a acestui liceu este motivată și de sondajele întreprinse de noi în școlile generale din județul nostru și din cele limitrofe, cu prilejul acțiunilor de orientare școlară și profesională.
- Obiectivele înființării acestui liceu în profilele și specializările menționate sunt:
- În primul rând, de a asigura elevilor o pregătire teoretică și practică la un nivel cât mai apropiat de cel existent pe plan european, dar și de a răspunde unor cerințe imediate și de perspectivă ale pieței

locurilor de muncă din județul nostru și din cele limitrofe.

- În al doilea rând, faptul că liceul funcționează în cadrul Fundației *România de Mâine*, care dispune de o superioară bază materială de pregătire, are asigurată din start o dotare corespunzătoare.

Misiunea pe care și-a asumat-o specializarea *Matematică-Informatică* este aceea de aprofundare a cunoștințelor legate de programe în diverse limbaje, a modalităților de modelare matematică, de formare a deprinderilor de lucru cu unitățile de modernizare, evidențiere, stocare, prelucrare a datelor și informațiilor, introducerea elementelor de statistică, grafică etc.

În ceea ce privește profilul servicii, specializarea *Administrativ (tehnician în administrație publică)*, misiunea lui este de a pregăti absolvenți care să țină evidența unor operații financiare; să verifice și să constate calitatea unor operații financiare; să întocmească ștutul de funcționare și evidență contabilă, să știe să țină și să lucreze cu documente de secretariat, arhivă; să întrețină relații cu publicul; să aibă capacitatea de a lucra cu aparatura din dotare, inclusiv prin cunoașterea și practicarea curentă a unei limbi de circulație internațională.

Învățarea eficientă presupune căutarea de certitudini în teorie și module. Există patru piloni pentru sprijinirea educației și anume: „a învăța să știi”, „a învăța să faci”, „a învăța să conviețuiești”, „a învăța să fi”. Fiecare învăță să știe pentru a face și învăța să conviețuiască pentru a fi. În liceul nostru asta încercăm să realizăm, scopul fiecărui cadru didactic fiind acela de a-l învăța pe elev să învețe. Pentru aceasta, activitatea liceului se desfășoară zilnic în două etape: 7³⁰ – 14³⁰ – cursuri; 16³⁰ – 19³⁰ – pregătire sub îndrumarea domnilor profesori.

La aceste pregătiri se urmărește: însușirea de către elevi a celor predate la cursuri și pentru aceasta domnii profesori încearcă să depisteze și să acopere golurile în cunoștințele elevilor; înțelegerea celor predate; efectuarea temelor; pregătirea pentru bacalaureat și olimpiade; consultații pentru cei care doresc să știe în plus și, nu

în ultimul rând, organizarea timpului de pregătire pentru a doua zi.

În atenția conducerii școlii stau: încadrarea cu personalul calificat; întocmirea orarului ținând cont de curba de efort a elevului; organizarea timpului liber al elevilor și supravegherea lor; însușirea cunoștințelor în mod temeinic de către elevi; legătura permanentă cu părinții, cu organele de ordine publică, cu alte organe de educație, precum și cu edilii comunității.

Preocuparea de căpătâi a conducerii școlii a fost aceea de a asigura o încadrare cu personal didactic de înaltă calificare și dăruit muncii de educator. Astfel, avem un număr de 25 cadre didactice dintre care: cu grad definitiv – 3; cu grad didactic II-2, cu grad didactic I-13; doctori – 3.

În privința dotării dispunem: de local propriu unde avem amenajate în mod corespunzător 7 clase, 2 laboratoare de informatică cu un număr de 30 calculatoare, o bibliotecă dotată cu peste 6000 volume pentru elevi, un cabinet psihopedagogic, sală de sport închiriată, un cabinet medical, un cabinet de fizică-chimie în formare, bufet pentru elevi.

Privind partea educativă, urmărim ca la orele de dirigenție să dezbatem teme legate de

viața concretă, de preocupările adolescenților în perioada de tranziție, de pericolele și capcanele în care elevii pot cădea cu ușurință (consum de alcool, jocuri de noroc, droguri).

Suntem preocupați în permanență ca elevii noștri să învețe o limbă străină și, din acest motiv, le cerem să aibă în dotarea personală dicționare și publicații străine. De asemenea, antrenăm elevii în activitatea de cercetare, ei participând sistematic la sesiuni de comunicări și referate științifice și literare.

Prin tot ceea ce facem încercăm să optimizăm raportul profesor-elev, elev-elev, elev-părinte. Iar la finele fiecărui an școlar facem o evaluare corectă a rezultatelor obținute și împreună cu părinții adoptăm măsurile necesare pentru creșterea eficiențării procesului instructiv-educativ.

Rezultatele obținute până în prezent sunt mai mult decât satisfăcătoare, lucru pus în evidență de performanțele la bacalaureatul promoțiilor 2002, 2003, unde procentul reușitelor a fost de 100%; la olimpiadele școlare am obținut la faza județeană: locul III la Biologie, locul I la Contabilitate, iar la faza națională a olimpiadei de Contabilitate: mențiune.

Opera Națională din București 50 de stagioni în actuala clădire

În anul 1953, Bucureștii au cunoscut un important eveniment cultural: construirea edificiului monumental al Operei Naționale și introducerea lui în circuitul spectacolelor artistice. Pentru aniversarea a 50 de ani de activitate în acest sediu, Opera Națională din București a instituit o „Săptămână festivă” cuprinzând spectacole de referință, între care premiera operei *Mefistofele* de Arrigo Boilo, care a avut loc în seara zilei de 1 februarie a.c. În avanpremiera primului spectacol a fost lansată, într-un cadru festiv, cartea-abum *Opera Națională din București*

– *50 de stagioni în actuala clădire* sub semnătura lui Mihai Cosma. Aniversarea ca atare a prilejuit, de asemenea, lansarea unui CD de prezentare a instituției de-a lungul întregii sale istorii, realizat de Ministerul Culturii și Cultelor sub titlul *O noapte la operă*. Din partea aceluiași minister sunt distribuite premii și diplome de excelență tuturor soliștilor de operă și balet, creatorilor și realizatorilor neuitatelor spectacole lirice bucureștene.

Revista *Opinia națională* urează prestigioasei Opere Naționale din București succese cel puțin pe măsura strălucitelor sale tradiții.

